Poštnina plačana v gotovini.

L. V., št. 7 („Jutro“ XII., št. 38 a) Ljubljana, 16. februarja 1931 Cena 2 Din

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva ulica 5. — Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125, 3126.
Inseratni oddelek: Ljubljana, Selenburgova ul. — Tel. 3492 in 2492.
Podružnica Maribor: Aleksandrova cesta št. 13. — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ulica št. 3. — Telefon št. 190.
Podružnica Jesenice: pri kolodvoru št. 190.
Podružnica Novo mesto: Ljubljanska cesta št. 42.
Podružnica Trbovlje: v hiši dr. Bamgartnerja

JUTRO

Ponedeljska izdaja

Ponedeljska izdaja »Jutra« izhaja vsak ponedeljek zjutraj. — Naroča se posebej in velja po pošti prejemana 4 Din, po raznašalcih dostavljena 5 Din mesečno.

Uredništvo:
Ljubljana: Knafljeva ulica 5. Telefon št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Telefon št. 2440 (ponoči 2562).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190

Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po tarifu.

Kaos v Španiji

Pred sestavo nove vlade – Demonstracije republikancev v vseh večjih mestih

Madrid, 19. febr. g. Do sestave nove vlade bo dosedanji ministrski predsednik Berenguer vodil vladne posle dalje. Položaj je v toliko razjasnjen, ker si sedaj stojita nasproti le dve veliki politični skupini. — Prvo vodi grof Romanones in zahteva sklicanje parlamenta, ki bi imel pravico izdelati novo ustavo ter eventualno omejiti pravice monarha. Na čelu druge skupine stoji Sanchez Guerra, ki zahteva, naj parlament odloči ali naj Španija še nadalje ostane monarhija ali pa naj dobi republikansko državno obliko.

Madrid, 15. februarja. AA. V političnem položaju ni izpremembe. Kralj je danes nadaljeval posvetovanja z voditelji liberalne in ustavne stranke ter sprejel v avdijenci vrhovnega poveljnika španske vojne mornarice admirala Aznarja, ki je prispel davi v prestolnico iz Kartagene. Admiral bo najbrž sestavil koncentracijsko ministrstvo, ki ga bodo podpirali konzervativci, liberalci in ustavna stranka. Na drugi strani se opozicija energično protivi tej rešitvi. Kakor poročajo, bo novi španski kabinet skušal pridobiti na času in zajeziti republikansko gibanje, ki zadnje čase zelo narašča. **Danes popoldne se je ponovno razširila vest, da bo kralj odstopil.**

V prestolnici so se vršile velikanske demonstracije. Množica, ki je štela nad 100 tisoč ljudi, je klicala: Naj živi republika Pri tem je prišlo do spopadov s policijo, ki jih je skušala razgnati. Pozneje so se zbrale velikanske množice pred jetnišnico, kjer je zaprt republikanski voditelj Zamorra in njegovi pristaši. Zamorra je prejel od vseh strani Španije veliko brzojavk z naslovom: Predsedniku španske republike. Ker je položaj zelo resen, je bila cenzura ponovno poostrena. Policija je ustavila več listov.

Tudi iz Barcelone poročajo o velikanskih republikanskih demonstracijah. Slične manifestacije so bile v Saragossi, Sevilli, Segoviji, Valenciji in Granadi. V Granadi je prišlo med policijo in demonstranti do krvavih spopadov, v katerih so bile **ubite tri osebe in zelo veliko ranjenih.**

Delavske organizacije so objavile manifest, v katerem pozivljajo delavstvo, naj bo pripravljeno in naj ne zamudi lepe prilike za dosego svojih ciljev z energično in takojšnjo akcijo

Madrid, 15. febr. V Sevilli je prišlo po zadušnici kapitana Hernandeza, ki je bil po vojaški vstaji v Jaci usmrčen, do spopadov med policijo ter dijaki in republikanci. Neki policijski poročnik je bil ranjen od kamenja. Množica je pozdravljala mater in sestro Hernandeza z vzkliki: Smrt monarhiji.

General Berenguer

Pariz, 15. februarja. d. Kakor poroča »Temps« iz Valencije, je guverner izpustil vse tamkaj v preventivnem zaporu nahajajoče se politične jetnike na svobodo ter je obenem dovolil, da sme zopet pričeti poslovati 13 delavskih društev, ki so bila razpuščena po dogodkih 15. decembra lanskega leta.

Pariz, 15. februarja. AA. Havas poroča iz Madrida, da je bil objavljen ukaz, ki odobrava kredit 8 milijonov peset za pobijanje brezposelnosti v Andaluziji.

Agrarni konflikt v Nemčiji

Nesporazum je nastal zaradi zahteve kmetijskega ministra po uvedbi povečanih zaščitnih carin za kmetijske proizvode

Berlin, 15. febr. g. V poučenih krogih se je danes zvedelo, da je prišlo v nemški vladi do ostrega konflikta, čegar posledice se za enkrat še ne morejo presoditi. Kmetijski minister Schiele je zahteval od vlade celo vrsto ukrepov za omiljenje agrarne krize. Med drugim je zahteval občutno povišanje carin za uvoz mesa, žita in raznih drugih agrarnih pridelkov. Razen tega je zahteval velike kredite za pospeševanje kmetijstva. Te njegove zahteve so naletele v vladi sami in pri obeh vladnih strankah na zelo oster odpor.

Minister za delo dr. Stegerwald je označil te zahteve svojega ministrskega tovariša za popolnoma nesprejemljive ter je opozoril na veliko nevarnost, ki bi jo prinesel tak ukrep za vse nemško gospodarstvo. Nemčija je imela že ponovno priliko pokazati, kako neprijetno so vplivali taki ukrepi na inozemstvo. Vselej se je pojavilo bojkotiranje nemških industrijskih proizvodov, zaradi česar je imelo nemško narodno gospodarstvo občutno škodo, ki je bila mnogo večja, kakor pa koristi agrarcev. V sedanjem trenutku, ko se v vsej Evropi razpravlja o omiljenju agrarne krize in ko zahtevajo agrarne države kontingentiranje uvoza in izvoza, bi bila izvedba predlogov ministra Schiela naravnost katastrofalna Nemška industrija bije težak boj za svoj obstoj. Brezposelnost narašča z vsakim dnem in bi se podesetorila, če bi agrarne države najavile bojkot nemški industriji. Nemška industrijska zveza in organizacija delodajalcev že dolgo časa opozarjata vlado na nevarnost take politike, zaradi česar izjavlja minister Stegerwald, da ne bi mogel nadalje ostati v vladi, če bi osvojila predloge ministra Schiela.

Vlada bo v torek dopoldne imela sejo, na kateri bo sklepala o teh predlogih. V vladnih krogih ne prikrivajo, da lahko pride do krize vlade, ker tudi Schiele veže svoje nadaljnje sodelovanje v vladi na sprejem svojih predlogov.

Kreditiranje agrarnih držav

Priprave za osnovanje mednarodnega agrarnega hipotekarnega zavoda — Pričetek konferenc vzhodnih agrarnih držav v Bukurešti

Ženeva, 15. febr. AA. Posebna delegacija, ki ji je finančni odbor Društva narodov poveril nalogo, naj izdela načrt o organizaciji mednarodnega agrarnega hipotekarnega zavoda, je snoči zaključila svoje prvo redno zasedanje. Po končanem proučevanju tega vprašanja je delegacija finančnega odbora Društva narodov sprejela sklep, v katerem pravi, da obstoji načelna možnost ustanovitve mednarodnega agrarnega hipotekarnega zavoda in da je treba stremeti za tem, da se ta zavod ustanovi kot posredovalna ustanova med agrarnimi državami centralne in vzhodne Evrope in tržišči v drugih državah. V načrtu statuta tega zavoda je določena osnovna glavnica 5 milijonov dolarjev in prav toliko rezerv, vendar bi se ta osnovni kapital lahko zvišal skupno z rezervami na 50 milijonov dolarjev v zlatu. Svet Društva narodov bo pozvan, da imenuje predsednika zavoda in mu določi njegov sedež, ki bo bržkone v Ženevi.

Za organizacijo mednarodnega agrarnega hipotekarnega zavoda se je že pojavila težkoča, ker države, ki jim je posebno potreben kredit za podporo kmetijstvu, ne razpolagajo s popolnoma urejenim zemljiškim katastrom in nimajo še izdelanega sistema registriranja zemljišč, kakor tudi ne zadostnih hipotekarnih jamstev.

Budimpešta, 15. febr. d. Včeraj popoldne je v Bukarešto odpotovala madžarska delegacija, da se udeleži agrarne konference, ki se prične jutri. Kakor se doznava na pristojnem mestu, se bodo zastopniki Madžarske, Rumunije, Jugoslavije, Češkoslovaške, Poljske in baltskih držav posvetovali, kakšno stališče naj zavzamejo te agrarne države na mednarodnih agrarnih konferencah, ki se bodo prihodnje tedne vršile v Parizu in Rimu.

Prebivalstvo Budimpešte

Budimpešta, 15. februarja. s. Po najnovejšem ljudskem štetju ima Budimpešta 1,004.681 prebivalcev. Leta 1925. jih je imela 960.995.

Demonstracije proti monarhističnemu filmu v Berlinu

Berlin, 15. februarja. AA. Ko so danes predvajali zgodovinski film »Friderik Veliki«, je prišlo do velikih nemirov. Omenjeni film so predstavljali več tednov popolnoma nemoteno v največjem kinu prestolnice. Ko pa so ga hoteli predvajati v predmestjih, kjer so radikalne stranke zelo močne, so nastale pri predstavah velike demonstracije.

Naša kraljica obolela na ošpicah

Beograd, 15. febr. AA. Iz Bukarešte poročajo, da je Nj. Vel. kraljica Marija, ki se mudi v posetih pri svoji materi, pred dvema dnevoma lahno obolela na osepnicah. Bolezen poteka normalno in ni nikake nevarnosti za kakršnekoli komplikacije

Ustanovitev sreskih sodišč v Srbiji

Beograd, 15. februarja. AA. Minister za pravosodje je na podlagi § 14. zakona o ustanovitvi sreskih in okrožnih sodišč na področju apelacijskega sodišča v Beogradu in v enem delu področja apelacijskega sodišča v Skoplju z dne 26. novembra 1930 predpisal uredbo o začetku delovanja teh sreskih okrožnih sodišč in prenosu poslov iz dosedanjih prvostopnih sodišč na tem teritoriju.

Upokojitev

Beograd, 15. februarja. AA. Z ukazom Nj. Vel. kralja je bil upokojen Vasilije Nestorov, davčni inspektor v II-2 pri davčni upravi v Kočevju.

Skupščina beograjske inženjerske zbornice

Beograd, 15. febr. č. Danes se je vršila v Beogradu letna skupščina inženjerske zbornice, ki ji je prisostvoval za ministrstvo za gradbe inž. Todorović. Zborovalci so poslali pozdravni brzojavki Nj. Vel. kralju in ministrskemu predsedniku. Po poročilih o delu zbornice je bilo govora o raznih aktualnih tehničnih in gospodarskih vprašanjih sodobnosti. Izvoljen je bil nov odbor ter poedini oddelki zbornice. Na čelu odbora bo tudi v bodoče dosedanji predsednik Klemen Bukavac.

Pred vojaško vlado v Romuniji

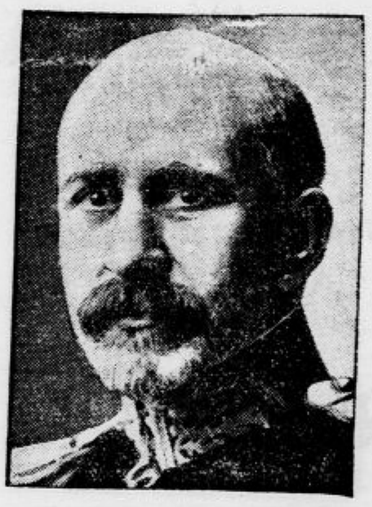

Po vesteh romunskih listov je dal kralj Karol generalu Presanu nalog, naj pripravi sestavo vojaške vlade

Kontrola premoženja državnih uradnikov

Bukarešta, 15. februarja. g. Vlada pripravlja nadzorstvo nad premoženjem romunskih državnih uradnikov in ministrov. Po tem zakonu se bodo pregledala premoženja vseh državnih uradnikov in ministrov od l. 1919 do 1930. Kralj je že dal svoj pristanek na tak zakon. Vladni list »Patria« objavlja proglas, v katerem pozivlja državne uradnike, ki so naložili svoj denar v Švici, naj prostovoljno prijavijo svoje vloge, da ne bo treba vladi na drug način dobiti podatke o tem. Ta proglas je namenjen zlasti nekaterim bivšim ministrom in senatorjem.

Možnost vladne krize na Angleškem

Senzacijonalen govor zakladnega ministra Snowdena (na sliki), ki je brez vsakega pridržka orisal katastrofalen finančni položaj Anglije, je nenadoma spremenil politični položaj na Angleškem. Poslanci delavske stranke zahtevajo ministrovo ostavko, ker se boje neugodnih posledic med svojimi volilci

Odgovor dr. Beneša grofu Bethlenu

Čsl. vnanji minister o trditvah grofa Bethlena, da pomenijo njegove izjave o revizijonistični politiki vmešavanje v madžarske notranje zadeve

Praga, 15. febr. d. Kakor znano je včeraj v madžarski zgornji zbornici interpeliral vlado baron Szeterenyi zaradi izjav češkoslovaškega vnanjega minstira dr. Beneša o revizijonistični politiki Madžarske, ki so bile objavljene v listu »Paris Midi«. Na to interpelacijo je grof Bethlen odgovoril, da pomenijo dr. Benešove izjave vmešavanja v

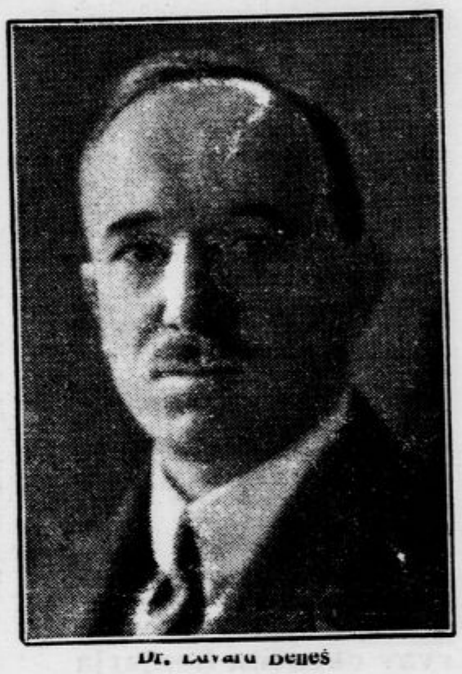

Dr. Edvard Beneš

madžarske notranje zadeve. Češkoslovaški tiskovni urad je sedaj objavil glede na debato v madžarskem senatu odgovor češkoslovaškega vnanjega ministra dr. Beneša, ki pravi med drugim:

Imel bom kmalu priliko odgovoriti v parlamentu na interpelacijo slovaških poslancev o položaju slovaških manjšin na Madžarskem in takrat bom gotovo podrobno označil svoje stališče, ako bo potrebno. Za sedmaj še ne vem, ali je telefonično sporočeno besedilo, ki sem ga prejel, resnično in ali je ministrski predsednik res to izjavil, kar je bilo sporočeno. Zato ugotavljam s pridržkom naslednje:

1. Zelo pazim na to, da se v tako zvanih notranjih razmer ostalih držav ne dotikam in da povem samo to, kar dovoljuje mednarodno pravo in mednarodni običaji. Ministrski predsednik grof Bethlen je mnenja, da sem prekoračil to mejo, kar pripisuje moji raztresenosti. To je velika pomota. Mejo med področjima notranje in vnanje politike je zelo težko določiti in zato se more, ako ravno prija in ako se hoče politično izkoriščati, pri najbolj nedolžnih besedah dokazati, da gre za vmešavanje v notranje zadeve. Tako seveda jaz ne pojmujem mednarodnih običajev in mednarodnega prava, kakor tudi ne mednarodnega občevanja. Zato ugotavljam enostavno, da ni v mojih izjavah ničesar, kar bi se moglo tolmačiti kot vmešavanje v notranje zadeve kake države. Ako naj bi bila moja izjava dokaz moje raztresenosti, potem bi dokazovalo po mojem mnenju tolmačenje, ki je sledilo, bodisi preveliko občutljivost ali pa veliko slabost.

2. V besedilu, ki ga imam na razpolago, se ne reproducira točno in popolno, kar sem v daljšem razgovoru odgovoril madžarski vladi na njene intervencije. Zato moram to vsaj deloma izpopolniti Predvsem sem ugotovil, da protest madžarske vlade vobče ni utemeljen (n'est pas motivé) in ga zato ne morem sprejeti na znanje, ker ni v mojem razgovoru ničesar, kar bi pomenilo vmešavanje v madžarsk zadeve. Ako bi dopustil tako protest, potem bi morale Češkoslovaška in druge države v tem primeru že neštetokrat protestirati proti izjavam neodgovornih madžarskih činiteljev.

3. Zato tudi nisem dal nobenega zadoščenja na intervencijo ali na protest madžarske vlade. Le, ko sem bil vprašan o smislu nekega stavka razgovora, ali se tiče vlade ali režima, sem ugotovil, da jih morem popolnoma pomiriti in zadovoljiti (tranquiliser satisfaire), ker se ta odstavek nanaša na ekstremne madžarske elemente, njihovo propagando in tisk, in noben objektivn človek ne more tega drugače interpretirati.

4. Zato zavračam vnovič protest g. ministrskega predsednika Bethlena, kakor sem storil to prvič pri intervenciji, in izrekam tudi obžalovanje, da v času, ko imata obe državi proučiti možnosti gospodarskega sodelovanja, ki sem ga vedno odkritosrčno želel, madžarska javnost ne more razumeti, da mora vršiti češkoslovaški minister svojo dolžnost ter se braniti proti zlobni inozemski propagandi in javno opozoriti na to, kaj se je v manjšinjskih zadevah pri nas napravilo za Madžare in kaj se je na Madžarskem napravilo za Slovake ali Nemce.

Take ugotovitve pač ne morejo izzvati nobenega vznemirjenja pri sosedih. V ostalem so bile moje izjave, v kolikor se opirajo na dejstva in številke, na Madžarskem zatrte.

5. Kljub vsemu sem kakor ministrski predsednik Bethlen prepričan, da je mogoče in potrebno najti pot za gospodarsko in politično sodelovanje obeh držav. Dobro je, da se od časa do časa pove resnica naravnost v obraz. Ljudi dobre volje to ne bo oddaljilo, temveč samo zbližalo. Mislim, da se more zgoditi to tudi v tem primeru in da bo v korist obema sosednima državama, še preden pride do gospodarskih pogajanj med nami.

Trgovinska pogajanja med ČSR in Madžarsko

Praga, 15. febr. g. Trgovinski minister dr. Matoušek je izjavil dopisniku »Prager Tagblatta«, da se je češkoslovaška vlada informirala v Budimpešti, kdaj bi se mogla pričeti pogajanja za sklenitev nove trgovinske pogodbe med Madžarsko in Češkoslovaško. Obenem je praška vlada sporočila, da bi bila pripravljena pričeti pogajanja takoj po zaključku pogajanj z Jugoslavijo, to je v prvi polovici marca.

Smrten skok atentatorja

V zvezi z zagrebškimi atentati aretirani Josip Propad je ponoči skočil skozi okno tretjega nadstropja in obležal mrtev

Zagreb, 15. febr. AA. V noči od sobote na nedeljo ob 2.20 je Josip Poropad, elektromehanik, ki je bil nedavno aretiran v zvezi z atentati s peklenskimi stroji v Zagrebu in ki je bil v policijskem zaporu ter je s svojimi izpovedbami dosti pripomogel k pravilnemu razvoju preiskave, prosil Janka Martinoviča, stražnika, naj ga spremi na stranišče. Toda komaj so bila vrata odprta, je skočil na okno in se vrgel iz tretjega nadstropja na dvorišče, kjer je obležal na mestu mrtev. Zdravniška komisija, ki so jo takoj poklicali, je mogla ugotoviti samo smrt. Policija je takoj zahtevala sodno komisijo.

Sneg ovira železniški promet

V savski in primorski banovini je več prog tako zasneženih, da je ves promet ustavljen

Zagreb, 15. febr. č. Preteklo noč so snežni meteži ponovno zatrpali razne železniške proge v savski in primorski banovini. Pred vsem je zopet prekinjen železniški promet Zagreba s Splitom. Pri Malovanu je zasnežena železniška proga 2 metra visoko v razdalji več sto metrov. Razen tega je onemogočil sneg promet tudi na železniški progi Zagreb — Sušak. Brzovlak št. 305, ki vozi s Sušaka v Zagreb, je obtičal v snegu in prispel v Zagreb z mnogourno zamudo. Trenutno je proga med postajama Liča in Plase sploh neprehodna. Za nekaj časa je bil prekinjen železniški promet tudi na progi Zagreb — Varaždin in sicer od 4. zjutraj do 10. dopoldne. Za toliko časa je bil onemogočen tudi redni promet na progi Belovar — Križevci. Danes je izdala zagrebška železniška direkcija v javnost sporočilo, da vozijo osebni vlaki iz Zagreba samo do Dračaca in od Splita samo do Knina.

Sušak, 15. febr. č. Na Jadranu divja še vedno precejšnja burja. Vkljub temu se razvija promet še kolikor toliko normalno.

Novi predsednik Guatemale

Pariz, 15. februarja. AA. Po vesteh iz republike Guatemale je tamkajšnji parlament pristal na to, da postavi generala Ubicoa za predsednika republike. Na to mesto je bil general že referendarno izvoljen.

Pegasti legar v angleški armadi

London, 15. febr. č. Med angleško vojsko se je pričel sumljivo širiti pegavi legar. Dosedaj je umrlo že 17 vojakov. Britanski tisk zahteva, naj se razsvetli tajinstven način, kako je mogla priti ta nalezljiva bolezen v Veliko Britanijo.

Pred prihodom ministrov dr. Shvegla in Neudorferja v Prekmurje

Želje in nujne potrebe prekmurskega prebivalstva — Vsebina spomenice, poslane v Beograd — Odgovor ministra dr. Shvegla

Murska Sobota, 15. februarja.

Prekmurske občine in tudi posamezniki (med temi posebno g. notar Koder) že dolgo dopisujejo z beograjskimi odločilnimi krogi, da poseti tudi Prekmurje kateri od gospodov ministrov, da bi se mogel sam uveriti o posebnih težkočah našega naroda ob meji. Da bi bil minister že tudi takoj poučen v najvitalnejših potrebah Prekmurja, je bila odposlana v Beograd spomenica, v kateri se navaja kot najnujnejše naslednje: 1. da se odredi blažja praksa pri davčnih upravah v Prekmurju, kjer je narod notorično siromašen; 2. da se pospeši in odredi gradba mostu preko Mure pri Petanjcih; 3. da se otvori preko Hodoša tranzitni promet z Madžarsko; 4. da se male občine združijo v večje upravne občine, ker je tu vsaka vasica občina za sebe in zato tudi za vsako večjo akcijo nesposobna; 5. da se čimprej uredi nova zemljiška knjiga; 6. da se regulirata Mura in Ledava; 7. da se osuši ozemlje pri Lemerju, Puconcih, Hodošu, Šalovcih, Martijancih, Sebeborcih, Moravcih, Tešanovcih in še nekaterih krajih dolnjelendavskega sreza; 8. da se dovoli graditev nove bolnice; 9. da se dovoli popolna realna gimnazija; 10. da se dodelijo izdatne podpore občinam za nova šolska poslopja; 11. da bodo sezonski delavci iz Prekmurja, ki iščejo svoj kruh v Franciji in Nemčiji, deležni dobrot socijalne zakonodaje; 12. nujno potrebna je ustanovitev posebne šole za cigane; 13. v Murski Soboti naj se ustanovi okrožno sodišče, a fara Beltinci naj se izloči iz sreza Dolnja Lendava in priklopi sodstvu in upravi v Murski Soboti; 14. za vzgojo evangeličanskih duhovnikov naj se osnuje v državi semenišče.

To so glavne točke iz spomenice. Gosp. minister dr. Ivan Shvegel je sedaj v obširnem dopisu g. notarja Kodra odgovoril glede omenjenih želja in obljubil, *da prideta skupno z g. ministrom Neudorferjem v Prekmurje in to v najkrajšem času.*

Film z vsesokolskega zleta

Beograd, 15. febr. č. Že več dni predvajajo v Beogradu v kinematografih film, ki kaže potek vsesokolskega zleta. Film prikazuje vse faze vsesokolskega zleta. Občinstvo hodi v velikanskem številu k tem predstavam ter prireja neprestano navdušene manifestacije, čim se prikažejo na platnu slike Nj. Vel. kralja, kraljice, prestolonaslednika, češkoslovaških, lužičkosrbskih in poljskih sokolov itd. Film pride v kratkem tudi v Zagreb in Ljubljano.

Prometna konferenca v Beogradu

Beograd, 15. februarja. AA. V generalni direkciji državnih železnic je bila 12. t. m. pod predsedovanjem generalnega direktorja Šreploviča konferenca direktorjev oblastnih železniških direkcij in načelnikov generalne direkcije o vprašanjih prometa na železniških progah v Jugoslaviji.

Sprejemi pri ministru Preki

Beograd, 15. februarja. AA. Minister za socialno politiko in narodno zdravje Nikola Preka od 16. do 21. t. m. ne bo sprejemal strank, ker mora reševati nujne posle svojega resora.

Savski ban odpotoval v Beograd

Zagreb, 15. februarja. AA. Ban Savske banovine dr. Ivo Perović je odpotoval 15. t. m. v uradnih zadevah v Beograd in za svoje odsotnosti ne bo sprejemal strank.

Fotografska razstava v Beogradu

Beograd, 15. febr. č. V novem poslopju beograjske univerze je bila danes otvorjena razstava fotografskega kluba, ki je izredno dobro uspela. S svojimi deli se je udeležilo razstave veliko število fotografskih amaterjev iz Beograda in drugih krajev države.

Kongres poljsko-jugoslovenske lige

Beograd, 15. februarja. AA. Zavod za pospeševanje vnanje trgovine je prejel obvestilo, da bo od 25. do 27. aprila v Poznanju kongres poljsko - jugoslovenske lige. Na tem kongresu se bo razpravljalo tudi o gospodarskih vprašanjih in ukrepih, ki bi bili potrebni, da se ustvarijo čim tesnejše trgovske zveze med Jugoslavijo in Poljsko. Kongres se bo vršil ob priliki otvoritve velikega mednarodnega sejma v Poznanju, ki bo trajal od 26. aprila do 3. maja t. l. Nato bo kongres svoja posvetovanja nadaljeval v Varšavi in Krakovu.

Ponarejeni bankovci po 50 frankov

Beograd, 15. februarja. AA. Oddelek državnega računovodstva in proračuna finančnega ministrstva je prejel poročilo o pojavljanju ponarejenih bankovcev po 50 frankov (10 belg) belgijske Narodne banke od državne zvezne policije na Dunaju kot mednarodne centrale za pobijanje ponarejenih bankovcev. Falzifikati se poznajo po tem-le: 1. papir je mehak in nečist, 2. vodni tisk nejasen in izveden z navadno kompresijo, 3. tisk nekoliko nečist brez reliefa; za izvedbo klišeja je služila navadna fotogravura. Številke so se slabo posrečile, črte neuspele, 4. posebni znaki: za tekstom (francosko) Le Gouverneur in nemškim tekstom z druge strani je na pristnih bankovcih vejica, na falzifikatih pa je ni.

Samomor v zagrebškem hotelu

Zagreb, 15. febr. č. Davi ob 8. so našli v hotelu Kovar v Gajevi ulici obešenega bivšega prokurista Liške banke v Gospiću, sedanjega trgovskega pomočnika Franja Sudeca. Sinoči je prispel Sudec v Zagreb ter se nastanil v imenovanem hotelu. Sobarici je še naročil, naj mu da mirno sobo, da ga ne bo nihče motil v spanju. Ko je ponoči sobarica že v pozni uri še videla v njegovi sobi luč, jo je hotela ugasniti, pa so bila vrata zaklenjena. Nekaj ur za tem, ko je luč še vedno gorela, se je zdela stvar sobarici sumljiva in je pričela trkati na vrata. Ker se ni nihče oglasil, je vdrla v sobo ter našla na oknu Franja Sudca obešenega. Kljub takojšnjemu prihodu reševalnega moštva in policijske komisije ni bilo mogoče samomorilca več spraviti k sebi. Sudec je zapustil pismo, datirano že s 7 oktobrom preteklega leta, iz katerega je sklepati, da se je že delj časa pripravljal na samomor. Obupanec pravi v svojem pismu, da ga je Liška banka kljub temu, da je 32 let bil pri njej uslužben, prikrajšala za neko terjatev in da so ga razen tega še tudi rodbinske razmere pognale v smrt.

Zagonetna epidemija na severnem Kitajskem

Šanghaj, 15. febr. g. Na severnem Kitajskem je izbruhnila zagonetna bolezen, ki je zahtevala doslej nad 600 mrtvih žrtev. Bolezen, ki je epidemičnega značaja, se širi z veliko naglico v vzhodni smeri. V provinci Tsekijang, kjer divja najbolj neusmiljeno, je bilo v treh dneh nad 900 novih primerov te bolezni. Prvi znak te bolezni je vnetje možganske mrene z visoko mrzlico. Številni prebivalci iz strahu pred nalezljivo boleznijo sploh ne gredo več iz svojih hiš. Oblastva so uvedla obširne ukrepe, da zajezijo epidemijo, katere vzrokov še niso mogli ugotoviti.

Vino in nož

Beograd, 15. februarja. p. Davi je bil izvršen v Beogradu krvav uboj. Ko je bila zjutraj kavarna »Novi Sad« v ulici Vojislava Ilića polna vinjenih gostov, povečini delavcev, je pričel med njimi sitnariti neki Pero Milosavljević, znan v beograjskem apaškem življenju pod imenom Čoro. Gostilničar Sava Stojković ga je hotel s pomočjo natakarja vreči iz gostilne, pri tem pa je Milosavljević potegnil nož in večkrat zabodel gostilničarja, ki je na mestu umrl.

Krvav obračun konjarja s svojo ljubico

Zagreb, 15. febr. č. V zagrebškem predmestju Kunščak je bil izvršen danes pri belem dnevu grd napad. Ob pol 4. popoldne je takrat še neznani moški napadel služkinjo Marijo Čelapiga ter jo z nožem hudo ranil. Napadalec je skušal pobegniti, a ga je ujel poročnik Dušan Gozdenović ter ga izročil policiji. Aretiranec je izjavil, da se piše Ivan Šupevc, da je konjski trener ter da je imel s služkinjo Marijo ljubavno razmerje, ko je služila pri nekem advokatu v Zagrebu. Zaradi nje se je tudi sprl s svojo zakonsko ženo. Kasneje pa se je ločil od Marije ter bil v službi nekje v Sloveniji. Po zopetnem povratku v Zagreb se je hotel maščevati nad svojo bivšo ljubico ter je brez ovinka priznal, da jo je hotel umoriti.

Nova zarota v Indiji

Rangoon, 15. febr. č. Burmska oblastva so odkrila veliko zaroto, ki je imela namen preprečiti odcepitev Burme od Indije. V to svrho bi imeli biti pomorjeni vsi ministri in višji uradniki.

London, 15. febr. g. Po vesteh iz Benaresa je prišlo tamkaj v petek do krvavih nemirov. Pri demonstracijah je prišlo do spopada med indijskimi nacijonalisti in policijskimi četami. Policija je oddala več salv proti množici. Po dosedanjih ugotovitvah je bilo 10 oseb ubitih, nad 100 pa več ali manj težko ranjenih. Policijo so ojačili vojaški oddelki, da je mogla vzpostaviti red in mir.

Razpust socialistične stranke na Poljskem

Varšava, 15. febr. g. Notranje ministrstvo je prepovedalo socialistično stranko kot protizakonito na podlagi sodnih razsodb, ki so padle proti posameznim članom levega krila poljske socialistične stranke, zaradi komunističnih tendenc.

Bolgarska vlada se boji javne kritike

Sofija, 15. februarja. Bolgarska sekcija mednarodne lige za zaščito človeških in državljanskih pravic je sklicala za danes veliko skupščino, na kateri so nameravali govoriti o znani vohunski aferi. Policija pa je to zborovanje, ki bi bilo za vladne kroge zelo neprijetno, v zadnjem trenutku prepovedala.

Pretep v luksemburškem parlamentu

Luksemburg, 15. februarja. d. V zbornici je prišlo do viharnih prizorov, ko je govornik ekstremne levice očital poslancu klerikalno - radikalske večine, da zlorablja oblast za osebne interese. Došlo je do pretepa, ki se ga je udeležilo kakih 12 poslancev. Obmetavali so se s stoli in tintniki. Po tem dogodku je večina sklenila, da pospeši delo za poostritev poslovnika.

Smrt bivšega angleškega vojnega ministra

London, 15. februarja. s. Vojni minister v zadnjem konzervativnem kabinetu sir Laming Wortigton Evans je umrl.

Avtobus zavozil v brzi vlak

Venloo, 15. februarja. s. Severno od Venlooa je avtobus, v katerem je bilo 25 oseb, zavozil na križišču v brzovlak. Pet oseb je bilo takoj mrtvih, osem je težko, ostali pa lahko ranjeni.

Žalostna usoda ruskih beguncev

London, 15. febr. g. Kakor poroča »Chicago Tribune« iz Harbina, je tjakaj dospelo mnogo menonitov, ki predstavljajo predstražo približno 1000 menonitskih rodbin, katerim je kljub čuječnosti ruskih oblasti uspelo prekoračiti sibirsko - kitajsko mejo. Te rodbine so približno 500 milj korakale peš po ravnini ob reki Amur ter so trpele zlasti zaradi mraza in zaradi velikega pomanjkanja živil. Mnogo oseb so morali pri prihodu v Harbin prepeljati v bolnico, kjer so mnogim morali odrezati roke in noge.

Nesreča italijanskega letala

Rim, 14. febr. s. Pri vajah nad Benetkami je padlo vojno letalo v morje. Pilot je bil ubit, opazovalec pa težko ranjen.

AKTUALNOSTI

Japonci največ čitajo

V poročilu o VII mednarodnem akademisijonskem kongresu v Ljubljani (»Čas«, zvezek 3-4) čitamo naslednji zanimiv odlomek, podan iz poročila japonskega misijonarja p. Giana Castagna:

»Japonski narod čita največ na svetu. V vsakem metu, v vsakem selu, v hribih, na najoddaljenejših otokih ljudstvo čita in čita. Japonci čitajo na železnici, na tramvaju, zlasti pa doma. Strast čitanja je naravnost presenetljiva. Tokio, največje kulturno središče Azije sploh, ima 14 univerz in 400 založništev, ki izdajajo nad 700 časopisov. Reklama za nove knjige zavzema v japonskem časopisju toliko prostora kot za avto v ameriških. Danes zahteva japonsko ljudstvo izvirne japonske proizvode in ne mara toliko za prevode evropskih del. Predvsem pa čitajo Japonci časnike. Dnevna naklada časnikov je 10 milijonov. V podjetjih za štiri največje časopise je zaposlenih 10.000 uslužbencev.«

Ta vest pričuje med drugim: 1.) da ima naš povprečni človek zelo zmotne pojme o teh »azijatskih« Japoncih, nad katerimi se kot Evropec čuti vzvišenega in 2. da je to narod, ki bo s svojo ukaželjnostjo še mnogo dosegel. Zakaj za njihovo strastjo čitanja tiči želja po znanju in spoznavanju. Pri nas bi lahko na prste preštel ljudi v napolnjenem vlaku, ki imajo knjigo v rokah, naše revije hirajo vse brez izjeme (v kolikor hočejo biti resne in zahtevajo od čitatelja malo več možgan in duha), naklada naših listov relativno še vedno ni tako visoka kot naklada japonskih listov. Pa smo nad vse kulturni — itd.

Duh časa v današnji modi

O tem vprašanju, ki je važnejši problem kakor po navadi mislimo, razpravlja v češki reviji »Přítomnost« z dne 11. februarja dr. N. eMlnikova - Popouškova. Avtorica med drugim izvaja:

Če v politiki in kulturi še ne moremo govoriti o popolni zmagi reakcije, pa je vendar danes že dejstvo, da povprečen državljan začenja poslušati celo one, ki pred desetimi leti niso smeli izpregovoriti. Povojni bogataš, o katerem so ljudje toliko govorili, je bil v resnici krotek kakor ovca. Sam ni bil kulturen, vendar je vsaj veroval, da mora biti kulturen: zato je kupoval slike in lepe knjige ter je iskal stikov z učenjaki. Danes je tip tega človeka skoraj popolnoma izrinila nova generacija bogatašev: drugačni ljudje dajejo ton in moda posnema povsem druge ljudi. Ta novi tip stavi na prvo mesto stroj, omamljiv sport, cocktail in bar; hoče, da bi njegovo pravo ali puhlo bogastvo bilo opazno, zato se ženske današnje družbe morajo oblačiti pompozno, kričeče, komplicirano: Obleke z vlečkami, v katerih se lahko samo voziš; mnogo zamotanih podrobnosti, ki se vanje spoznajo samo prvovrstni krojači; kožuhovina, drago blago, predpisan plašč k vsaki obleki; pestrost, ki se rada izpremeni v divjo neokusnost, če ženski nedostaja razsipnih sredstev, pa zopet dolge, črne rokavice in lakti, ki se pri najmanjšem dežju ali vlagi obesijo kakor žalostne ledene sveče. In tako množica povprečnih žensk stoji pred vprašanjem: ali naj s svojimi nezadostnimi sredstvi posnemajo današnjo modo, ki je v nasprotju z modo prejšnjega desetletja, ustvarjena samo za bogate ljudi, ali pa naj se oblačijo tako, da se bo že zdaleč poznalo, da spadajo v kasto revnejših. To in ono je nenavadno težko, ker ne zavisi samo od volje onih, ki so žrtve tega položaja.

Kakor se je v prvem desetletju po vojni očitovala v modi takrat splošno prevladujoča demokratizacija, se sedaj kaže ravno nasprotna, reakcionarna razpoloženost. Zamotana, draga in nepraktična moda zadnjih dveh let je v skladu z duhom zadnjih let, ko javno mnenje Evrope vedno bolj opušča kočljivo geslo demokratizacije. Podobno sovisnost bi lahko našli med izvestnimi smermi v umetnosti zadnjih let in nazadovanjem demokratičnega čuvstvovanja. Naj samo omenim, da je večje zanimanje za baročni stil in naravnost barokizacija književnosti znak ene in iste bolezni. To, da hira sposobnost, čutiti lepoto v najčistejši in docela jasni obliki, je prav tako znak nazadovanja družabne iskrenosti in neposrednosti, kakor tendenca k zlomljeni liniji v kroju ženskega krila, ali k zveriženi nogi stolca ali mize v današnji pohištveni arhitekturi, pa tudi večji nagib k nejasnim stavkom v leposlovnih in znanstvenih spisih. Siti ornamenti, vlečke in cenzura skrivajo koncem koncev eno in isto stremljenje: biti kar najmanj iskren, preprost in neposreden!

Nova revolucija v Panami

New York, 15. februarja s. Po vesteh iz Paname je v pokrajini Chiriqui izbruhnila revolucija proti novi vladi, ki je bila sestavljena meseca januarja.

Ako želiš imeti lepe knjige, pristopi k Vodnikovi družbi

Preiskava o umoru nadžupnika Kušarja

Vsestransko zasledovanje morilca do sinoči še ni uspelo — Ugotovitve in sklepanja preiskovalnih organov — Morilec je svoji žrtvi zadal več ran

Mengeš, 15. febr.

Grozoviti roparski umor nadžupnika g. Franceta Kušarja v Mengšu venomer razburja ne samo domačine in okolico, marveč vso našo javnost. Povsod ves dan samo ugibanje, kdo bi bil morilec, vmes pa — posebno v Ljubljani in po Gorenjskem — seveda tudi preuranjene govorice, da morilca že imajo in da je komaj 16 let star fant. .

Danes so prihajali v Mengeš ljudje z vse Gorenjske, pa tudi številni Ljubljančani, da pokropijo nesrečno žrtev. Zlasti mnogo je bilo duhovščine. Sploh je bil Mengeš posebno že zaradi nedelje tako živahno razgiban kakor le redkokdaj.

Na delu za izsleditev zločinca je ves varnostni aparat. Orožniki so zaslišali že nebroj domačinov, poizvedujejo pa tudi v vsem kamniškem okraju. V Ljubljani in v Mengšu poslujejo seveda tudi kriminalni organi ljubljanske policijske uprave.

Sodna komisija je danes dopolnila točen opis položaja. Da je dobil morilec, ki se je po umoru lahko nemoteno kretal po sobah, velik plen, je sklepati iz tega, da je pustil v sobi kovani drobiž in desetake, ki so ležali pod oplenjeno blagajno ter na postelji. Bilo je vsega skupaj okrog 300 do 400 Din. Ropar je seveda raje pograbil tisočake in stotake ter si z njimi nabasal žepe. Ker pa je bil po umoru vsekakor hudo razburjen, je z denarjem vred pomašil v žep tudi razne župnikove zapiske in celo njegovo oporoko, kar bo oblastvom močno otežkočalo ureditev pokojnikovih premoženjskih razmer.

Komisija je vzela s seboj razna corpora delicti, kakor posušeni kos kruha, ki ga je pustil morilec na župnikovi postelji, dalje krvave brisače, s katerimi se je brisal, ko si je v umivalniku opral krvave roke, nadalje stročnico cigarete »Sava« in še nekatere druge stvari. Sodnik dr. Stojan Bajič je napravil v sobah tudi več fotografičnih posnetkov.

Da je bodil storilec v sobah v nogavicah, je razvidno po sledovih. Med beganjem sem in tja je stopil v mlako krvi in se v obeh sobah natančno poznajo odtisi pete. Odtisi so bili zjutraj po umoru tako različni, da je komisija prav lahko ugotovila, kakšne nogavice je nosil morilec. Bile so najbrže tanke in zelo fino pletene.

Tudi policijski fotograf gosp. Repše iz Ljubljane je napravil več posnetkov in skušal dobiti na raznih predmetih v sobi prstne odtise zločinca. To se mu je deloma tudi dobro posrečilo, zlasti na ročaju blagajne.

Kakor sklepajo, je odšel morilec iz župnišča, kjer je moral vsakakor dobro poznati razmere, že kmalu ponoči, vsekakor pred 23. uro. V vežnih vratih je tičal ključ in tako je zločinec z lahkoto dospel na prosto, nakar je ubral pot v snežno noč. V župnišče pa se je bil vtihotapil že na večer in se nedvomno skril na podstrešju. Ker so bile župnikove sestre Frančiška, Ivana in Katarina zaposlene spodaj v kuhinji, kjer so pomivale in dajale mleko ženskam, ki redno prihajajo ponj, je zločinec že tedaj prosto stikal v podstrešju in prišel tudi v sobo Katarine, kateri je vzel 40 Din. Katra je tatvino zapazila že zvečer, preden je šla spat. Ker je čula neko hojo ali škripanje, jo je zaskrbelo in je o tatvini povedala sestram. Tudi ti dve sta se vznemirili in so nato vse tri skupno preiskale nekaj hišnih prostorov v slutnji, da se kak nepridiprav skriva v župnišču. Njihovo iskanje pa je ostalo brezuspešno. Bogvedi, kje se je takrat potuhnil zločinec. Menda je najbolj verjetno, da je bil že tedaj v župnikovi spalni sobi, kamor ženske po večerji navadno niso več hodile. Takisto niso motile gospoda župnika v pisarni. Postranske važnosti je, ali je zločinec že prvotno imel namen moriti ali ne. Nož je imel s seboj in je grozoviti zločin storil, ko ga je župnik bodisi zaradi ropota ali po naključju opazil. Ko sta se tako spogledala, se zločinec nikakor ni obotavljal. Preden se mu je mogel g. župnik umakniti, ali zaklicati na pomoč, je ropar skočil k razburjenemu in preplašenemu staremu gospodu župniku, ki ga je dohitel pri vratih in sunil z nožem v vrat ter je nesrečno žrtev tako na mestu zaklal. Po vseh znakih je razvidno, da je kri silovito brizgala okrog in je moral biti ves krvav tudi morilec.

Za morilcem . . .

Kamnik, 15. febr.

Včeraj popoldne so se razširile vesti, da so orožniki že prijeli morilca, ki naj bi bil neki 37letni K. iz okolici Trzina, in da so ga privedli v kamniške zapore. Ko smo vprašali na sodišču, koliko je na tem resnice, se je izkazalo, da je vest netočna. Orožniki so sicer prijeli nekega sumljivega moškega, ki pa je dokazal svoj alibi, nakar so ga zopet izpustili. Zasledovanje zvečer traja dalje.

Rane na glavi nesrečne žrtve

Po izvršeni obdukciji, ko so že pričeli nameščenci pogrebnega zavoda v Mengšu umivati umorjencu glavo, so opazili na levem sencu dva centimetra dolg vbod. Po nadaljnjem umivanju se je pokazal še en vbod, nakar sta zdravnika, ki sta obdukcijo že končala, ponovno morala odpreti lobanjo in sta ugotovila, da sta bili tudi ti dve rani zelo težki. Na desni strani brade so nato odkrili še precej močno zarezo. Kakor je torej razvidno, morilec ni samo enkrat zamahnil po svoji žrtvi.

Truplo priljubljenega pokojnika leži na mrtvaškem odru v mengeškem župnišču. Ljudje, ki so svojega dušnega pastirja splošno spoštovali, ga prihajajo v velikih množicah kropit z vseh strani.

Aretacija bivšega dezerterja

Krško, 15. februarja.

Splošno se zatrjuje, da so varnostni organi aretirali v zvezi z mengškim umorom nekega potepuha, ki je doma iz Krškega okoliša. Fant je svoj čas služil vojake v Zaječarju, odkoder pa je dezertiral na Bolgarsko in se tam družil tudi s četaši. Ko se je vrnil v Jugoslavijo, je bil obsojen na 7 let ječe. Po prestani kazni je nedavno prišel domov, kjer ga je pa oče zapodil. Fant se je začel potikati okrog in je zadnji čas baje postopal tudi po mengškem okolišu.

Zanimivo lovsko zborovanje v Mariboru

Občni zbor mariborske podružnice SLD — Številna udeležba iz štajerskih krajev — Reševanje važnih lovskih zadev

Maribor, 15. februarja.

Dopoldne ob 10. se je v lovski dvorani hotela »Orel« vršil IX. redni občni zbor mariborske podružnice SLD, ki ima svoj delokrog v obeh okrajih Maribor levi in desni breg, v okraju Prevalje in sodnem okraju Slovenjgradec. Udeležba je bila impozantna, dvorana nabito polna. Korporativno so se udeležili zborovanja gospodarski naraščajniki, gojenci tukajšnje gozdarske šole pod vodstvom gozdarskega referenta g. Vodopivca. Navzoča sta bila tudi oba okrajna načelnika gg. dr. Ipavic in dr. Hacin, za mestno občino podžupan dr. Lipold, za Ribarsko društvo podpredsednik Jugovič in ravnatelj Storch, za Strelsko družino pa prof. Cestnik. Udeležba članov je bila zlasti iz zunanjih krajev zelo velika; močno je bila zastopana Dravska dolina.

Občni zbor je vodil predsednik g. Bogdan Pogačnik, ki je pozdravil vse navzoče, posebej še zastopnike oblastev in korporacij. Po prečitanju pozdravov in opravičil raznih članov, ki se niso mogli občnega zbora udeležiti, je predsednik predlagal, da se odpošlje vdanostna brzojavka Nj. Vel. kralju ter pozdravni brzojavki predsedniku vlade generalu Živkoviću in ministru za šume in rudnike inž. Sernecu, kar je bilo z velikim odobravanjem sprejeto. V počaščenje lani umrlih članov dr. Ivana Serneca, Frana Štikarja, dr. Frica Juritscha in Martina Gajška so vsi navzoči vstali s sedežev. Predsednik je podal nato kratko poročilo o izvršeni reorganizaciji v centrali in podružnicah SLD ter na podlagi tega o poživitvi dela v podružnicah. Mariborska podružnica šteje zdaj 650 članov in je druga najmočnejša v dravski banovini.

Tajnik prof. Schaup je najprej prečital zapisnik lanskega občnega zbora, ki je bil odobren, nato pa je podal poročilo o delovanju podružnice v minulem letu. Doba od zadnjega občnega zbora pred 7 meseci je bila doba intenzivnega dela. Širši odbor je imel 8 sej, ožji odbor pa je bil skoro v permanenci. Podružnica se je udeležila lovske razstave v Ljubljani z velikim številom predmetov in je dobila častno diplomo. V Slovenjgradcu se je ustanovila lovska podružnica, pripravlja pa se ustanovitev še drugih odsekov. Podružnica je uvedla strogo kontrolo nad prodajo divjačine in bo sedaj uvedlo osrednje društvo enako kontrolo za vso banovino. Priredila je več lovskih dni, izmed katerih je bil zlasti lep oni v Slovenjgradcu. Vršila se je tudi tekma ptičarjev. Živahno obiskovano je bilo redno sobno streljanje. Poglobili so se stiki med vodstvom podružnice in članstvom. Podružnični član primarij dr. Robič je uspešno tekmoval na državni strelski tekmi v Novem Sadu. Sedaj je v delu ustanovitev lovske zadruge.

Namesto zadržanega blagajnika g. ravnatelja Boltauzerja je podal blagajniško poročilo g. Košir ter obenem predložil tudi proračun za prihodnje leto. Po izjavi preglednika računov g. magistra Vidmarja je bila blagajni izrečena soglasna zaupnica.

Sledila so poročila gospodarja g. Vlašiča, načelnika strelskega odseka g. Mihorka, knjižničarja dr. Fludernika ter predsednika kinološkega odseka ravnatelja Klobučarja.

Pri volitvah so bili namesto treh izžrebanih in dveh odstopivših odbornikov izvoljeni v odbor gg. dr. Kovačec, dr. Robič, Vlašič, Leban in Vregg. Za preglednika računov pa mag. Vidmar in Emil Vodopivec ter kot namestnika Perne in Ulm. Kooptirani so bili v odbor še gg. Klobučar, Mihorko, Košir, Vukmanič, Urbas, Felber, Lukman, Černe, Kasper, Emeršič in dr. Lipold. Za zunanje kraje so bili določeni zaupniki, določitev delegatov za glavno skupščino SLD se je prepustila odboru.

Sklenjeno je bilo, da se ustanove odseki podružnice še v Slovenski Bistrici, pri Sv. Lenartu in v Vukovškem dolu.

Pri slučajnostih se je zlasti razpravljalo o vprašanju zaščite srn in fazanov, katerih streljanje je letos zopet dovoljeno. Posamezni člani so navedli svoja mnenja v tem pogledu, v ravnanje odboru. Ureditev teh vprašanj, nadalje ureditev vprašanja premalih kazni za lovske tatove, izenačenje strelskih časov itd. je v veliki meri odvisno od novega zakona. Na predlog g. Emeršiča se je sklenilo razmišljati o ustanovitvi pevskega odseka v podružnici.

Ob pol 13. je predsednik zaključil zanimivo zborovanje s pozivom vsem članom, naj podpirajo odbor v težavnem delu.

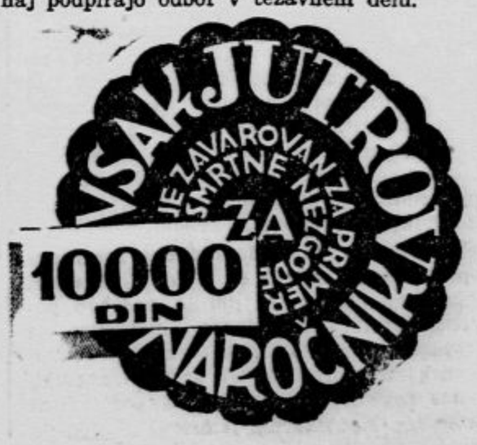

Naši kraljeviči pri veselem sankanju

Dvorska družba na izvrstnem gorenjskem sankališču — Veseli in ljubki prizori — Kako uživa kraljevska deca zimske radosti

Kamna gorica, 15. februarja.

Odkar je v naših gorenjskih krajih zapadel debeli sneg, so oživeli vaški klanci. Dočim se odraslejši pridno vežbajo in zabavajo na smučeh, se drobiž sanka povsod, kjer je količkaj primerna in izglajena strmina. Posebno živahno pa je na našem prvovrstnem sankališču »Pod Nošem«, na strmem klancu stare ceste pod Lancovim.

Ne samo domačini, temveč tudi tujci kaj radi prihajajo semkaj, da se zabavajo v lepi gorenjski zimski pokrajini. Posebno pa je to sankališče postalo imenitno zdaj, ko so ga posetili tudi naši kraljeviči.

V petek popoldne, ko je snežilo, kakor bi — po ljudskem pregovoru — trgal berače, sta se blizu savskega mosta pod Radovljico ustavila dva lepa avtomobila. Iz prvega sta izstopili dve dami in ljubka kraljevska deca: prestolonaslednik Peter s pogumnima bratcema Tomislavom in Andrejem. Dočim so najmlajšega kraljeviča Andreja peljali na sankah, sta kraljeviča Peter in Tomislav možato koračila po snegu in sama vodila vsak svoje sanke. Večje sanke pa je vodil gardist, ki je z dvema drugima tovarišema tvoril varnostno spremstvo.

Mali sankači, ki so bili izborno razpoloženi in so od veselja poskakovali v mehki belini, so komaj čakali, da bodo lahko zasedli sanke in se do mile volje naradovali v beli zimski prirodi. Kraljeviča Andreja sta vzeli obe dami na večje sani, a kraljeviča Peter in Tomislav sta krmarila pogumno vsak na svojih saneh. Dočim je dama, ki je vodila večje sanke, tu in tam zavozila v sneg pod cesto, kar je izzvalo vedno mnogo hudomušnega smeha, sta kraljeviča Peter in Tomislav skoraj sleherni pot brez nezgode prevozila strmo sneženo progo.

Pa kakor je že mladina, sta se tudi mlada kraljeviča kmalu naveličala sankanja in dala duška svojemu veselemu razpoloženju s tem, da sta pričela poskakovati po snegu, ki jima je segal precej visoko čez gorke škornjičke. Poskušala sta prav po zgledu naših zdravih gorenjskih šolarčkov v snegu odtisniti pusta... Prav ljubka sta bila, ko sta malo ponagajala tudi svojima spremljevalkama. S seboj sta namreč imela tudi lopatic in sta nekaj časa krepko kidala sneg, slednjič pa se je kraljevič Tomislav ojunačil in s pomočjo lopatice pričel obsipavati sankajoči se dami s snegom. Pri tem mu je takoj pomagal tudi prestolonaslednik Peter. Prizori so bili kaj veseli: vsakokrat, ko so zdrsnile mimo obeh kraljevičev večje sanke, sta že pričela s kupanjem in sta se pri tem nasmejala do solz.

Na sankališču je vsa dvorska družba ostala precej dolgo, kljub temu, da je ves čas prav pošteno snežilo. Ko se je jelo polagoma mračiti, je vesela družba zopet vstopila v oba avtomobila in se vrnila proti Suvoboru.

Ker se je baš v času sankanja dvorske družbe vračala iz Radovljice lancovška in lipniška šolska mladina, se je v bližini sankališča nabrala gosta gruča malih radovednežev, ki so glasno delili radost z malimi sankači-kraljeviči.

Po veseli soboti — pohlevna pustna nedelja

Ob koncu kratke predpustne sezone — Številne uspele maškaradne prireditve — Mir na policiji in na reševalni postaji

Ljubljana, 15. februarja.

Pa smo tako rekoč že opravili z njim. S predpustom. Kratek je bil, a dovolj za letos. V teku zadnjega tedna res ni bilo rajanja večer za večerom, edino v četrtek je bilo zelo lepo in veselo na natakarskem plesu, vsi drugi prireditelji pa so stavili karto na večer pred pustno nedeljo in uspelo jim je. Bilo je mnogo prireditev in povsod je bilo veselo. Zato pa je današnja pustna nedelja potekla v precejšnji dremavosti in so bili še najbolj živahni kidalci snega, ki so imeli ves dan lopate v rokah, in pa tista mladina, ki se ne da prikrajšati za najlepšo nedeljsko zabavo: isk na smučeh ali sankah navzdol po bregovih...

Tako je letošnja pustna nedelja minila na splošno zadovoljstvo policijske uprave in reševalnega društva, ki si le želita, da bi tudi v bodoče bilo tako. — V naslednjem naj kratko opišemo nekatere večje in res lepo uspele sobotne prireditve v Ljubljani.

„Vse okroglo" na Taboru

Pod to devizo je priredil agilni Sokol I. svojo predpustno prireditev na Taboru in se je potrudil, da je okrasje res dosledno ustrezalo. Pred vhodom v poslopje samo so bile na strop obešene tri velike pisane krogle iz krepastega papirja, dvorano samo so pa dekorirali zelo okusno in tudi razkošno po načrtih prof. Alberta Siča ml.

S stropa so visele same ogromne pisane krogle, v katerih so žarele močne žarnice. Zelo učinkovito je bil opremljen tudi oder, kjer je bil v sredini ogromen krog, v njegovo notranjost pa so se vrtale spirale, a v ozadju so se skozi transparent prelivale v luči vse mavrične barve. Na levi in na desni strani odra sta bila postavljena dva kroga z vrisanimi spiralami in sta venomer krožila. V splošnem je bila vsa dekoracija prav posrečena, živa in prijetna in je res napravila »okroglo« razpoloženje.

Čeprav se je istočasno vršilo v mestu več drugih velikih predpustnih zabav, je bil Tabor poln občinstva, ki se je ob zvokih izvrstnega Sokolovega salonskega orkestra izvrstno zabavalo in dobro naplesalo. Točili so prav dobro in ne predrago kapljico, na razpolago pa so bili tudi dobri prigrizki. Splošno slikovitost so povečale nekatere prav lepe in originalne maske, pogrešali pa smo take, ki bi dosledno bile v skladu z devizo. — Prireditev so posetili razni odlični gostje, tako tudi g. župan dr. Dinko Puc, ki se je zelo pohvalno izrazil o lepem aranžmanu. Zabava je trajala do 4. zjutraj.

Na „črno-beli"

Črno-bela reduta ASK Primorja v Unionu je tudi letos uspela izredno dobro. Presegala je morda celo vse svoje dosedanje predhodnice, čeprav ni bilo toliko mask kakor druga leta, so bile pa bolj izbrane in apartne, in skoraj vse originalne. Pa tudi velike plesne toalete so na tem plesu predstavljale najboljše letošnje modne kreacije. Publika je seveda tudi bila gosposka, saj se je razen najvišjih honoracijorjev, kakor gg. bana dr. Marušiča, podbana dr. Pirkmajerja, župana dr. Puca z mnogimi občinskimi svetovalci, čsl. konzula ing. Ševčika s podkonzulom Cihelko, predsednika višjega deželnega sodišča dr. Rogine, visokih oficirjev in drugih odličnih funkcijonarjev udeležila maškarade številna Ljubljanska in tudi podeželska elita. Kako močno je bila zastopana zunanja gospoda, se vidi tudi po tem, da so vse nagrade za najlepše maske odnesle dame izven Ljubljane.

Po načrtih arhitekta ing. Spinčiča izdelana dekoracija je bila rafinirano elegantna, na odru je arhitekt grupiral preproste visoke prizme na več, s stopnjišči slikovito združenih terasah. Pri tem aranžmanu pa so se vertikalni, znotraj razsvetljeni liki svetili kakor ogromni kristali, a vse drugo je bilo v medli senci. Od stropa doli so do plesalcev visele goste serpentine, prekinjene s sem in tja razvrščenimi krogi in kvadrati, da je bilo na temnem ozadju galerije nad podijem videti, kakor bi snežilo. Kako posrečena je bila arhitektura odra, se je pokazalo pri sprevodu mask, ko jih je arh. Spinčič po terasah in stopnjišču razporedil v učinkovito skupino.

Po krasnem sprevodu se je razvilo burno kolo. Posebno pohvalo zasluži Negodetov jazz, ki je razgibal množico in privabil v dvorano toliko plesalcev, da je plesni vodja g. Ivančič le s težavo vzdržal v gneči red pri impozantni četvorki.

Bar v prvem nadstropju je bil res pravi bar, ki so ga s pestrimi karikaturami poslikani stebri napravili prav prostornega. Tam je pridno sviral jazz »Emona«.

Razsodišče, ki so ga tvorili ga. Vida dr. Novakova, slikar prof. Saša Šantel, slikar prof. A. G. Kos in novinar Gaber, je soglasno prisodilo prvo nagrado gdčni. Žaneti Šajnovi za »Fantazijo«, drugo nagrado gdčni. Anki Hubadovi iz Škofje Loke za »Piereto«, kot najlepšo skupino pa je priznalo blejske gospodične Mary Guličevo, Tuši Klimekovo, Fani Smukovo, Cilko Mežanovo, Cilko Černetovo in Metko Belčičevo, ki so kot živahni Napoleonovi grenadirji zabavale vso reduto. — Prireditev je sploh potekla v največje zadovoljstvo obiskovalcev kakor tudi prireditelјev.

Ples Grafike v Kazini

Zastopniki črne umetnosti so si tudi letos izbrali prijazno kazinsko dvorano za svojo običajno predpustno zabavo. Grafičarji in z njimi združeni knjigovezi imajo med občinstvom mnogo prijateljev ter uživajo v naši javnosti nedeljene simpatije, o čemer je pričal tudi sobotni obisk.

Dvorana je bila polna, vse mize zasedene do zadnjega kotička. Med številnimi plesalci, ki so ob zvokih godbe dravske divizije vsekakor prišli na svoj račun, je bilo tudi nekaj prav lepih mask. Godba je igrala največkrat valček, da se je tudi starejša generacija lahko naplesala. Tako je prireditev potekla zelo animirano in je bil z njo gotovo vsak zadovoljen.

Zabavna otroška maškarada

TKD Ateni je lani bilo v Kazini domala pretesno, zato je letos prestavila svojo običajno otroško maškarado v prostorno unionsko dvorano, kjer je na pustno nedeljo popoldne bilo omogočeno številnim Ljubljančanom in Ljubljančankam, da se s pestro opravljenimi in veselo razpoloženimi otročički naužijejo nedolžne predpustne radosti. Prišli so prireditev pogledat številni odlični gospodje in gospe, a prav tako je važno, da je bila udeležba zelo številna iz vseh ljubljanskih slojev, da, tudi iz predmestij.

S stropa dvorane so bingljale debele pestre žoge, pridno in vsakovrstno je sviral mali orkester »Sonny boy«, v stranski dvorani je bilo urejeno dirkališče za male kolesarje in avtomobiliste, srečolov je bil dobro založen in darežljivo razpoložen, pa sladkarij in malinovca je bilo tudi dosti — e, kaj naj bi si še več želela srčkana mladež, ki je prišla v najrazličnejših kostumih porajat semkaj, kjer se drugače sučejo samo veliki!... Fantazija je omogočila mamicam najpoljubnejšo izbiro in tako so posamezne male maske kakor tudi skupine bile tako raznolike, da so odrasli samo gledali in izbirali med silno pestrostjo. Dame iz odbora TKD Atene so skrbele, da je šlo vse v redu, v dvorani pa je male maske in njihovo rajanje skrbno razporejal g. prof. Trošt.

Karneval na drsališču SK Ilirije

Na pustni torek ob 18. priredi SK Ilirija ob povoljnem stanju drsališča vsakoletni karneval na ledu. SK Ilirija vabi na prireditev vse ljubljanske drsalce, posebno seveda vesele maske. Obisk nekaterih originalnih skupin mask je drsališču že zagotovljen.

Blagajna drsališča bo odprta od 18. ure dalje, za maske bo na razpolago posebna garderoba. Običajne sezonske vstopnice za to prireditev ne veljajo, pač pa so maske proste vstopnine.

PRELJUBA PREPROŠČINA

Gospod sreča na ulici znanko, ki potiska vozliček pred seboj. Pozdravita se. »Koliko! Šest tednov ima vaš malček? Je vedno zdrav? To je naš zadnji?«

Ustanovni občni zbor oblastne uprave UŽČ

Ljubljana, 15. febr.

Danes popoldne ob 14. se je vršil v kolodvorski restavraciji ustanovni občni zbor nove oblastne uprave UŽČ v Ljubljani. Na zboru je bilo zastopano številno članstvo; osrednji odbor UŽČ v Zagrebu sta zastopala tajnik Tafra in blagajnik Jugović.

Ustanovni občni zbor je vodil predsednik pripravljalnega odbora Černigoj, ki je po daljših izvajanjih o delu bivše centralne uprave v Ljubljani in načrtih novega oblastnega odbora za bodoče, prešel na volitve novega odbora.

V oblastni upravni odbor so bili izvoljeni: predsednik V. Černigoj, I podpredsednik dr. Željko Jeglič, II. podpredsednik Marcel Gruden in odborniki R. Soklič, F. Lužer, I. Zuccato, J. Košir, A. Baša, L. Struna, F. Sedej, H. Mešiček, J. Pogačnik in F. Levičnik. V nadzorni odbor so bili izvoljeni E. Vargazon, F. Žemlja in M. Gregorka. Razen tega so bili na občnem zboru izbrani odborniki za centralni odbor in delegati za centralno glavno skupščino.

Občni zbor je končno sprejel več perečih predlogov za osrednji odbor. Ob 18. je bil lepo uspeli občni zbor zaključen.

Nesreča rudarja v rovu

Kisovec pri Zagorju, 15. februarja.

Pretekli petek se je zopet začelo delo v vseh rovih zagorskega revirja in rudarji so z veseljem prijeli za kopače. Zato je toliko bolj obžalovanja vreden rudar Anton Lapuh iz Lok, ki ga je zadel jamski les v levo nogo in mu jo pod kolenom zdrobil, da bo dalje časa nesposoben za delo.

Jamski les je po večini svež in zato težak. Ko več takih debel zvežejo z verigo, jih spuščajo po skoro navpičnem jašku v spodnje etaže. Kisovaški jašek je globok 96 m. Nekako v sredi se je v petek težko polzko deblo izmuznilo iz verig in kakor puščica šinilo navzdol, kjer je stal Lapuh, ki je pa v zadnjem trenutku odskočil, da mu je, sreča v nesreči, zdrobilo samo levo nogo.

Ponesrečenca so naložili v jamski voziček in ga prenesli v topliško bolniško sobo bratovske skladnice. Prvo pomoč mu je nudil dr. Zarnik.

Skoro istočasno je lažje poškodovalo rudarja Šerjaka, po domače Kopitnika, iz Čemšenika. Večja gruda premoga se je zrušila na njegov hrbet, da se bo moral več dni zdraviti.

Aretacija pobeglega razbojnika

Križevci, 15. februarja.

V petek se je posrečilo orožnikom iz Križevcev (v Hrvatski) prijeti pobeglega nevarnega razbojnika, 24 letnega Milana Tarbuka, ki je bil obsojen na sedem let težke ječe zaradi številnih vlomov in tatvin, ki jih je izvršil v tamošnjem okolišu.

Zaprt je bil v belovarskem zaporu, odkoder je pobegnil pred mesecem dni. Po pobegu je našel najprej nameščenje v nekem lesnem podjetju v Sisku. To službo pa je kmalu zapustil, menda iz strahu pred oblastvi, ki so ga zasledovala. Prišel je v Stupe, občina Vojakovac, kjer je tudi iskal službe, a je ni dobil. Naposled se je podal v Križevce, kje se je pridružil ciganom. Tu so ga dobili orožniki in ga izročili belovarskemu sodišču.

Prijet vaški padar

Karlovac, 15. februarja.

V vasi Koritnji pri Rječici živi ljudski padar Tomo Vukić, znan med ljudstvom daleč na okrog. Toda v zadnjem času je imel možak hudo smolo. Več njegovih pacijentov, ki jih je padar mazal in zdravil, je nevarno obolelo in so jih morali prepeljati v bolnico. Enemu teh so morali celo amputirati nogo. Oblastva so pri Vukiću izvršila preiskavo, našla razna mazaška zdravila in naposled možaka aretirala.

Narodno gledališče v Ljubljani

Ker je g. kapelnik Stritof nenadno obolel, bo v primeru njegove odsotnosti pri jutrišnji predstavi »Mascotte« dirigiral sam knez Lorenco XVII. Tako bo knez s svojo eventualno navzočnostjo pri dirigentskem pultu najdostojneje zaključil letošnji pust.

Cankarjevo dramo „Kralj na Betajnovi"

uprizori danes ob 20. v ljubljanski drami Klub učiteljskega naraščaja na moškem učiteljišču. Občinstvu poset te dijaške predstave prav toplo priporočamo!

Zadnja pot Leopolda Werzaka

Ljubljanski grafičarji in številni drugi Ljubljančani so včeraj spremili k večnemu počitku nenadno preminulega nestorja naših grafičnih delavcev g. Leopolda Werzaka.

Na mrtvaškem odru je ležal pokojnik doma v stanovanju v Dalmatinovi ulici št. 1. Pred hišo žalosti se je začela pred 16. uro zbirati velika množica. Ko so prispeli duhovniki in blagoslovili krsto ter opravili cerkvene obrede, je zapel pokojniku v slovo zbor »Grafike« turobno žalostinko »Človek, glej dognanje svoje...« Takoj nato so prenesli krsto v voz in se je zvrstil res lep žalni sprevod. Spredaj za križem so nosili pokojnikovi tovariši tri krasne vence, darovane od Saveza grafičnih delavcev, od ljubljanske podružnice ter od Jugoslovanske tiskarne, v kateri se je pokojnik udejstvoval nad 40 let. Dalje so v sprevodu korakali zastopniki grafične organizacije, pevci, za krsto najožji sorodniki, potem pa številni pokojnikovi znanci in prijatelji, ki jih je bila dolga vrsta.

Pred kapelico v Prisojni ulici so pevci zapeli drugo žalostinko »Spomladi vse se veseli«, nakar je krenil žalni sprevod na pokopališče k sv. Križu, kjer so položili krsto v sveži grob. Pietetno in z izrazi tople hvaležnosti se je od pokojnika, ki je celih 25 let vodil ljubljansko organizacijo grafičarjev, poslovil v lepem govoru njegov tovariš g. obč. svetnik Drago Kosem.

Aktualne zanimivosti

Wilkins je pripravljen — Obisk v Vatikanu — Dežela ogromnih gejzirov — Neznano pismo Dostojevskega

s številnimi slikami

prinese prihodnja številka ilustrovane tedenske revije »ŽIVLJENJE IN SVET«.

Nadalje vsebuje številka: M. Scott: Podzemske novice (detektivska povest s risbami E. Justina). — Staroslav: Janeza Trdine narodopisne drobtine. — Iv. Podržaj: Krivda Elija Pilona (roman). — Čudo tehnike. — Razvoj letalstva v sliki in besedi. — Najcenejši avto. — Ana Pavlova: Ali uspeh osrečuje? — Anekdote. — Tedenski jedilni lit. — Človeški živci v hladilni omari. — Kaj je ljubezen? — Uganke in zanke. — Humor v slikah.

Mesečna naročnina samo Din 8.— Posamezna številka Din 2.—.

Tudi v Mariboru: po sobotnih prireditvah spokorna nedelja

Številne sobotne pustne zabave v mestu in okolici — Red in mir — Nezgode in štirje pogrebi

Maribor, 15. februarja.

Vse sobotne predpustne prireditve v mestu in okolici so imele veliko udeležbo. V Unionu je imel svojo karnevalsko slavje SK Rapid, v Narodnem domu pa so priredili mestni uslužbenci »Pohorski ples« v korist svojemu počitniškemu domu na Pohorju. Obe prireditvi sta bili zelo dobro obiskani. Nižji poštni uslužbenci so se razgibali v gostilni »Mesto Ptuj« na Teznu. Razen omenjenih se je vršilo v mestu in okolici še vse polno domačih veselic in plesov, ki so trajali pozno v noč, deloma pa tudi do rane zore. Mariborčani so spričo karnevalskega pusta pozabili na hripo, revmatizem, protin in druge dnevne težave in so se na veliko vrgli v maškare.

Kljub širokopoteznemu veseljačenju pa je policija nastopila samo v petih primerih po prijavah pretepov bolj nedolžnega značaja. Večjih nerednosti ni bilo, kar je prav lepo spričevalo za solidnost Mariborčanov, ki so se naveličali grdih izgredov.

Po tej veseli uverturi pa je že ob rani zori začelo ne le snežiti, ampak je tudi pritisnil severnjak, ki je redkim pasantom neusmiljeno tiščal v lice. Danes dopoldne je bil Maribor podoben napol izpraznjenemu mestu. Le oddelki cestnih delavcev so delali kakor za stavo, da vsaj deloma osvobode mestne ulice in trge ogromnih snežnih kopic. Četudi je čez dan pritisnil jug, smo se gibali med ogromnimi snežnimi kupi, ponekod prav humoristično. Najbolj pa so se ljudje smejali onim pametnjakom, ki so sneg z državnega mosta dali nalagati na vozove in traktorje, namesto da bi ga zmetali v Dravo.

Policijska kronika izkazuje samo eno aretacijo. Rudolf Spudič je moral k Grafu zaradi nevarne grožnje in razgrajanja.

Vrnitev dolgotedenskih pogrešancev je tudi zabeležbe vreden dogodek. Več tednov izostali kleparski vajenec Ivan Romih, stanujoč na Poljanah pri Studencih, ter nedavno pobegli 18 letni Ervin Straub iz Sokolske ulice, sta se vrnila domov. Brez vednosti svojcev sta se pred tedni podala v širni svet, naposled pa sta spoznala, da je doma vendarle najlepše.

V Vetrinjski ulici se je nenadoma zgrudil 45 letni železničar Fran Skrinjar iz Krčevine. Ponesrečenca so odpremili v domačo oskrbo. V Delavski ulici pa je padla na poledenelih tleh 28 letna Marija Šabedrova in si zlomila desno nogo. Odpremiti so jo morali v bolnico.

Značilno je, da smo baš danes imeli v Mariboru štiri pogrebe. Pred tednom smo poročali o tragični nesreči trgovca Frana Klemšeta, ki si je, hoteč rešiti svojega psička izpred avtomobila, razbil sam ob avtomobilu glavo. Ob veliki udeležbi stanovskih tovarišev je bil danes položen k večnemu počitku. Istočasno so nesli v grob komaj 22 letno učiteljico Ljudmilo Köstlovo, ki ji je pevsko društvo »Jadran« zapelo v slovo dve ganljivi žalostinki. K zadnjemu počitku je bila položena tudi Marija Kalekova in slednjič mladostni samomorilec 15 letni kolarski vajenec Jakob Kvas.

Strašno trpinčenje dveh otrok

Orožništvo je našlo v janških hribih dve zavrženi dekleti, ki sta morali polgoli prebivati pozimi v hlevu in spati v koritu

Litija, 15. februarja.

Včeraj se je zglasila na litijskem sodišču k zaslišanju neobičajna četvorica iz janških hribov: kovač Jakob Bratun iz Besnice, dve njegovi pohabljeni hčerki, triletna Francka in šestletna Anica, razen tega pa še Bratunova gospodinja Frančiška. Sodišče je hotelo dognati, koliko je resnice na govoricah, ki so se širile po besniški okolici o trpinčenju obeh dekletc. Strašna zgodba je naslednja:

Pred letom so stanovali Bratunovi v Gaberju, majhnem selišču pod Jančami. Pa je prišla v Bratunovo družino nesreča: Bratunova žena Marija, mati štirih otrok, je zbolela. Mož se je naveličal križev in težav, poiskal kupca in mu prodal domačijo. Pri kupčiji ni gledal na polno ceno posestva, zato je moral novi posestnik prevzeti na kupljeno posestvo tudi njegovo bolno ženo. Z ostalo družino se je oče Jakob nato preselil v Besnico, kjer si je zgradil na samotnem kraju novo domačijo. Tu je nameraval nadaljevati svojo kovaško obrt. Dva otroka je Jakob oddal takoj po naselitvi v novem domu svojim sorodnikom, pri sebi pa je obdržal že prej omenjeni Francko in Anico. Gospodinske posle mu je opravljala njegova sorodnica Frančiška, o kateri pa se je začelo kmalu šušljati, da je Jakobu več kakor samo gospodinja.

Za otroka Francko in Anico so nastopili hudi dnevi.

Frančiška ju je sovražila in trpinčila. Že itak žalostno stanje obeh deklet se je še poslabšalo, odkar je huda mačeha povila novorojenčka, izvirajočega iz razmerja z Jakobom. Dete je sicer kmalu umrlo, sovraštvo Frančiške do otrok bolne žene Marije pa se kljub temu ni prav nič poleglo. Otroka nista smela nikamor.

Nekoč jeseni je eden okoličanov prišel po opravkih k kovaču Bratunu. Hodil je okrog hiše in klical, a se mu ni nihče oglasil. Naenkrat pa je zaslišal iz shrambe za kovačijo skozi okence pridušen jok. Možu se je videlo to sumljivo, pa se je povzpel do line in

med železjem zapazil polgolo in razmršeno dekletce, ki se je dušilo v joku.

Dvakrat ali trikrat je mož poklical otroka, ki pa se ni oglasil. Okoličan se je na to odstranil od neprijazne hiše.

Frančiška je večkrat tožila svojemu možu: »Tako smrdita ta otroka, da ne zdržim poleg njiju. Kar v hlev ju bom nagnala.«

Kakor strahotna pravljica se čuje, a je vendar resnično. Oče je zbil iz starih desk korito, pol metra dolgo in pol metra široko. V korito je nasula mačeha listja in starih cunj,

otroka pa sta se morala preseliti pred pričetkom zime v svoje novo bivališče, v hlev.

Uboga otroka sta v mrazu prebila v hlevu ves advent. Prav tako tudi božič in novo leto. Od jeseni sem sta morala prenočevati v zapuščenem koritu, a tudi čez dan nista smela iz hleva na izpregled, kakor pripovedujejo sosedje. Otroka sta v teh mesecih hirala, trpela in se sušila ter večkrat bila deležna tudi težke pesti.

O groznih razmerah pri Bratunovih so čuli turi štangarski orožniki. Komandir postaje je takoj odposlal v Besnico dva orožnika.

»Ali nimate pri vas nič otrok?« sta vprašala orožnika, ki sta se zglasila pri kovaču.

»Imamo jih, pa jih danes ni doma,« je sledil odgovor.

»Kje pa spita, kadar sta doma?« sta hotela vedeti moža postave.

»Pri nas v sobi,« je menil kovač.

Orožnika sta stopila v sobo, a nista našla nikakih otroških ležišč. Trdo sta prijela Jakoba, ki se je začel izgovarjati, nakar sta šla v hlev, kjer se jima je nudil grozen prizor:

V blatu in gnoju poleg živinčeta sta čepeli nepremično dve deklici.

Francka je ležala na golih tleh skoro popolnoma gola, po vrhu pa še premočena. Krvave oči so se ji solzile, od mraza pa se je tresla revica tako močno, da sta se zgrozila tudi oba orožnika, ki sta sicer v svoji službi navajena raznih strašnih prizorov. Poleg Francke je drhtela vsa premažena in bosa tudi šestletna Anica.

»Dajte jima jesti!« sta ukazala orožnika.

Kakor sesfradani živalici sta segli do kosti posušeni telesci po jedi

in hlastno ugriznili v kos kruha. Korito, v katerem sta spali dekletci, je bilo vse premočeno, zmrznjeno in otroško blato je pokrivalo cunje. Otročička sta prejokala vse dneve in noči, da imata oba vnete oči. Njuni telesci sta popolnoma spačeni zaradi zapuščenosti, mraza in neprimernega stanovanja. Posledic, ki jih je prineslo Francki in Anici bivanje v živinskem hlevu, se otroka menda ne bosta rešila nikoli. Triletna Francka je tako oslabela, da ne more hoditi, njena starejša sestrica pa je oglušela.

Štangarski orožniki so opozorili na strašno trpinčenje obeh deklic trebeljevskega župana g. Galeta, ki je odločil, da bo, dokler se ne zaključi preiskava,

odvzel krutemu očetu oba otroka.

Danes, ko to pišemo, sta mala Francka in Anica že pri tujih ljudeh. Oblastvo preiskavo nadaljuje in je prav gotovo, da nesrečni deklici ne bosta več izročeni brezsrčnima očetu in mačehi.

Pustna smučarska dirka na Bledu

Na pustni torek popoldne bo običajna vsakoletna pustna smučarska dirka, za katero vlada veliko zanimanje. Letošnja dirka se bo razlikovala od lanske v tem, da bodo dirkači letos razdeljeni v tri razrede. Dirka obeta biti največja pustna atrakcija na Bledu. Razdelitev daril bo ob 20. v Sokolskem domu in bo združena s čajanko. Dragocena darila so razstavljena v izložbi trgovine g. Sartorija na Bledu.

Kdor hoče svež in zdrav ostati, naj popije en- do dvakrat na teden pred zajtrkom kozarec naravne »Franc Jožefove« grenčice. Zdravniška poročila iz bolnišnic svedočijo, da radi pijejo »Franc Jožefovo« vodo zlasti bolni na črevesju, ledvicah, jetrih in žolcu, ker brez neprijetnih občutkov in posledic promptno odvaja. »Franc Jožefova« grenčica se dobi v vseh lekarnah, drogerijah in specerijskih trgovinah.

JUTRI MAŠKARADA V VSEH PROSTORIH REININGHAUSA

Ž. S. K. HERMESA

Dvojčka — ena mati — dva očeta

Senzacijonalna ugotovitev moderne znanosti

Človek bi mislil, da ni res, pa je res. To namreč, kar poročajo iz Stockholma in kar potrjujejo tudi na Dunaju.

V Stockholmu je prišlo tekom neke ločitvene razprave na dnevni red vprašanje, če morata dvojčka brezpogojno imeti enega očeta. In dr. Wolff, vodja švedskega laboratorija za sodno medicino, je v družbi prof. Nathaniela Bromanna iz Lunda odgovoril, da to ni neobhodno potrebno. Dvojčka imata lahko dva očeta in na podlagi konkretnih dokazov je to že izpričano.

Ločena žena nekega razvedenca je nedavno porodila dvojčka. Bivši mož je odločno tajil očetovstvo obeh otrok in tako se je zgodilo, da je sodišče odredilo krvno preiskavo dvojčkov. In tu se je izkazalo, kar je po izsledkih znanosti dognano, da ima vsak otrok svojega očeta. Deklica je po sodbi strokovnjakov hči ločenega očeta, dočim ima deček, njen brat, za očeta drugega moškega. Prof. Bromann je še pripomnil, da je tak primer čisto mogoč, in sicer popolnoma pod določnimi pogoji, ki so fiziološko utemljeni v materi.

Nekateri, ki so po teh izjavah zmajevali z rameni, češ, nikomur ne verjamem, pa so šli in vpraševali za sodbo o tej kočljivi zadevi dunajsko kliniko. In glej, tudi na Dunaju se je teorija potrdila s praktičnim primerom. Zdravnik prof. Anton Werkgartner, odličen mož svoje stroke, je nedavno dognal podoben primer. Pred šestimi meseci ga je sodišče poverilo s preiskavo krvnih skupin dveh novorojenčkov-dvojčkov, ker je toženi oče tajil očetovstvo. Pri tem je prišlo na dan, da je bil samo en otrok potomec očeta, ki ga je mati označila za soroditelja, drugi pa ne.

Po biološkem zakonu je torej čisto mogoče, da rodi ženska dvojčke, ki nimata istega očeta, seveda v primeru, da sta bili jajci oplojeni od dveh različnih moških. Ženska torej, ki je nagnjena k temu, da roci dvojčke, rodi lahko dva otroka hkratu, ki imata eno mater, a dva očeta.

Princesa Julijana se moži

Bodoči mož nizozemske prestolonaslednice — Zadovoljstvo v Haagu — Velike priprave za svatbeno potovanje v Indijo

(Od našega posebnega dopisnika)

Haag, v februarju.

Princesa Julijana, edina hči kraljice Viljemine in dedinja nizosemskega kraljevega prestola, se je zaročila s princem Viljemom Erbach - Schönberškim, potomcem ene najstarejših evropskih vladarskih hiš, ki izhaja naravnost od Karla Velikega, frankovskega kralja.

Princesa Julijana

V Haagu se govori, da bo zaroka šele potem javno razglašena, ko bo princesa dovršila svoje študije, kar bo letos v juniju. Princu Viljemu je zdaj 26 let in študira na državni gozdarski šoli v Hannovru. — Princesa Julijana pa je lani v aprilu dovršila svoje 21. leto. Kmalu nato, v mesecu juniju, je napravila na leydenski univerzi politično doktorsko skušnjo. Kakor njena mati, kraljica Viljemina in velika večina njenih rojakov državljanov, je princesa Julijana izborna poznavalka tujih jezikov.

Haag, ki ga često imenujejo »severni Pariz«, pozdravlja ta dogodek kot dobrodošlo spremembo v sivem enoličju zadnjih let. Kajti kraljica Viljemina, ki je stroga članica kalvinistične cerkve, je v bistvu mnogo pripomogla, da je propadel Haag kot središče veselja in posvetnega sijaja. O njej je znano, da skrajno nerada prisostvuje posvetnim svečanostim in tudi načelno odklanja današnjo modo. Povodom haaške konference v zadnjem letu so inozemski odposlanci naravnost strmeli, ko se je pred njimi pojavila v obleki, ki je že pred nekaj desetletji prišla iz mode.

Zdaj se natihem pripravlja vse potrebno za potovanje princese Julijane in njenega bodočega soproga v Nizozemsko Indijo, kjer vlada nizozemska država 60 milijonom duš pisanih prebivalcev in otokom Javo, Sumatro, Bornea in Celebes. Potovanje samo na sebi smatrajo za zaključek dobe, ki je trajala za regentstva in vlade kraljice Viljemine. Haag, pravijo, bo vnovič zablestel v svojem starem sijaju in slavi, v tistem blišču, ki je v pretekli dobi napravljal iz njega drugi Pariz, zlasti v pogledu diplomacije.

Indsko potovanje mladih zaročencev ima poleg tega namen učvrstiti nizozemski prestiž tretje največje kolonialne države v Evropi.

Celokupna nizozemska križarska flotilja se bo udeleževala kraljeve demonstracije na Daljnem vzhodu in spremljala kraljevo dvojico v Batavijo in druga najpomembnejša mesta Nizozemske Vzhodne Indije.

Širom Nizozemske se govori o sijaju, ki se bo pokazal o priliki poroke Oranjske princese, ki je zadnji poganjek slovite vladarske rodbine, ki je izza začetka reformacije igrala vodilno vlogo v evropski zgodovini.

Neka nizozemska paroplovna družba zaključuje zdaj zadnje priprave na palači podobni linijski ladji, na katero se bosta vkrcala zaročenca za potovanje v Vzhodno Indijo. Ladji je ime »Marnix van St. Aldegonde«.

Iz zakonskega jarma v samostan

Roman bogate lepotice — karmeličanke

Pred nekaj dnevi je umrla v Savojskih Alpah, kamor se je napotila po službenih dolžnostih, častita sestra karmeličanskega reda markiza di Rudini, svoje čase širom Evrope znana bogatašinja in slovita lepotica. Zgodba njenega življenja se bere kakor pravi roman.

Markiza se je narodila bogati plemenitaški rodbini, ki so jo poznali zaradi bogastva in slave daleč naokoli. Nič manjša od tega rodbinskega ugleda ni bila lepota male markize. Vsi, ki so prišli z njo v stike, so jo oboževali in italijanski pisatelj Gabriele d'Annunzio ji je celo posvetil ditirambično knjigo, roman »Gardna dama«.

Komaj sedemnajst let staro so markizo omožili s plemenitašem Carottijem, znanim večkratnim milijonarjem predvojne Italije. Zakon ni bil srečen. Ko je uvidela, da bogastvo ne prinaša zadovoljstva in utehe se je markiza posvetila človekoljubnemu delu. Podpirala je siromake in ko je prišla do spoznanja, da je posvetno življenje prazna pena, se je odločila za vstop v samostan karmeličanskega reda. Stvar je vplivala tem senzacionalnejše, ker je bil njen oče tiste čase ministrski predsednik. Po njegovi smrti in potem ko je izvršil samomor njen nadvse ljubljeni brat Carlo di Rudini, je dala markiza svetu slovo za vedno. Zaprla se je za dveri karmeličanskega reda, ki mu je takoj postala predstojnica. Prinesla je s seboj ogromno denarja in začela s to glavnico ustanavljati samostane v Franciji in Italiji. Zavodi so bili pod njenim osebnim nadzorstvom.

Smrt jo je dohitela sredi dolžnosti, ki si jih je bila naložila sama. V najhujšem zimskem mrazu je hotela obiskati neki gorski kraj, da preuredi ondotno graščino v samostan. Na poti pa se je premrazila in to je postalo usodno za njeno življenje. Namesto na delo je morala v posteljo, kjer je navzlic prizadevanju zdravnika izdihnila svojo dušo.

Pokojnica je veljala za največjo dobrotnico karmeličansekga reda naših dni in je darovala redu okolu četrt milijarde Din našega denarja. Pokopali so jo v enem izmed samostanov, ki jih je ustanovila s svojim denarjem.

Ameriška zgodovina

Iz New Yorka se je raznesla vest, da se bo v kratkem objavila popolna zgodovina Amerike od vseh početkov, to pa na podlagi britanskih arhivov. V ta namen so bogati Američani zložili znesek 500.000 dolarjev in tajnik združenja se nadeja, da bo mogel spraviti na svetlo poprek 40 snopičev na leto. Popolnega obsega v svojem podjetju pa še ni hotel napovedati.

Rana ura — zlata ura?

Kdor je imel od nekdaj navado zgodaj vstajati, se na splošno veseli trdnega zdravja. Organski odpadki, nakopičeni prek noči, se nagleje in popolneje izločijo; vsi udje pravilneje in bolje delujejo. Kdor zgodaj vstaja, mu kruha ostaja, pravi poslovica. To se lahko razume tudi s te strani, da se zgodnjak prej okoristi z naravno svetlobo in mu ni sila zvečer si kvariti oči pri umetni luči, hoteč opraviti svoj posel.

Vsako pravilo pa ima kakšno izjemo. Nekatera deca, pa tudi odrasli, ne morejo vstajati prevred, ako nočejo, da jim bo slabo, da se jim bo v glavi vrtilo ali da se bodo čutili venomer trudne. Ako si odmislimo pristne lenuhe, ki jih je brž spoznati, se takšni poležini ne bodo mogli nikdar navaditi, da bi vstajali pred 8 ali poldeveto uro. Celotni čas spanja pri njih ni tolikšnega pomena: tudi če zvečer ležejo s kurami spat, ne morejo zarana nič prej iz postelje. Potemtakem si morajo izbrati poklic, pri katerem bodo utegnili po mili volji poležkovati.

Ali ste že naročnik edine slovenske ilustrovane tedenske revije „Življenje in svet“?

JUTRI

MAŠKERADA

V VSEH PROSTORIH REININGSHAUSA
Z. Š. K. Hermesa

Vzemite pri prvih znakih hripe
nekoliko
ASPIRIN
TABLET
ki morajo biti označene z Bayer-ovim križcem.

Svoboda in porast kriminalnih žensk

Ženske in zločini v Ameriki. — 100 odstotkov več zločinskih žensk. — Posledice prohibicije.

Za dve najvažnejši fazi v nravstveni zgodovini Amerike v zadnjem desetletju smatrajo: vpliv prohibicije na nravstveno vladanje tistih, ki jih je prizadela alkoholna prepoved in učinek na novo izvojevane svobode na ženske. Zadnjo fazo je posebno poudaril komisar državnih poboljševalnih zavodov Richard C. Patterson, ki je izdelal poročilo za l. 1929/30 ter prihaja v zaključku do sklepa, da je svoboda, ki jo ženske dandanes uživajo, kriva razmnoževanja zločinov, ki so jih ženske zakrivile v zadnjih desetih letih.

Komisar Patterson posveča v svojem poročilu več odstavkov razpravi o ženskih kriminalnih tipih. Medtem ko so l. 1920. našteli v newyorških kaznilnicah 1150 zločink, je naraslo njih število l. 1929. že na 2391. Newyorški komisar raziskuje v svojem poročilu vzroke naraščanja ženskih zločinstev in prihaja do nastopnih zaključkov:

»Pri površnem opazovanju bi lahko to stanje kazalo, da postaja vprašanje zločinstev, ki jih izvršujejo ženske, čedalje težje. Človeku daje misliti vprašanje, katere socialne sile povzročajo ta pojav in so odgovorne zanj...

»Po drugi strani pa,« meni komisar, »lahko smatramo navedene številke prav tako za pojačanje aktivnosti policijskih organov. Minil pa je čas, ko je bil problem ženskih kriminalnih tipov brez pomena. Dalje je interesantno ugotoviti, da medtem, ko se število obsojenih žensk množi, ostaja število zločincev, ki ponove svoja dejanja, pri obeh spolih enako.«

Ali nam komisar razodeva resnični vzrok za kopičenje zločinstev, ki jih vrše ženske, če namiguje, da bi utegnila biti kriva zločinstev svoboda, ki jo uživajo ženske? Ali so ženske našega časa slabše ali boljše, kakor so bile pred desetimi leti?

Američanka miss Stella Miner, predstojnica Zveze za človečanske pravice, je odgovorila na vprašanje, kako misli o tej stvari takole:

»Alkohol je eden najbolj prekletih vzrokov ženskih zločinstev, ki naraščajo. Danes je v Newyorku alkohol mnogo bolj privlačen kakor pred prohibicijo. In mlada dekleta dajejo danes prednost družbi moških, ki pijančujejo.«

Sladkor — najnovejša moda

Čaj in sladkor v kockah sta ustvarila med ženskim svetom Broadwaya v Newyorku novo modno muho. In ta moda, ki jo do neke meje podpirajo znanstveni poizkusi, se postavlja po robu tiraniji »diete«.

Delali so poskuse in so jih napravili od 500.000 do enega milijona. Natančno število ni merodajno. Namen poskusov je bil dognati, kakšni so vzroki in učinki pohajanja in kupičenja energije v človeku. Dognali so, da povzroča tako zvani »grižljaj energije« pri nekaterih ljudeh v času petih minut 40% povišek energije ali delovne sile. »Grižljaj energije« pa niso domnevno nič drugega kakor sladkarije, kdor pa hoče natanko spoznati njih bistvo, mora biti član skupine, ki so ji znane vse takšne dobrote.

Sladkor... Čaj...

Neki profesor na akademiji, ki so mu dale izjave odločujočih avtoritet in zdravnikov dovolj poguma za to, je jel nedavno preiskovati to stvar. Napravil je približno pol milijona poskusov. Njegovi izsledki temeljijo predvsem na poskusih z nekaj tucati stenografinj.

V tem času je bil oznanjen evangelij v prilog sladkarijam, obenem pa niso izostale potrebne besede o tiraniji diete. »Evangelij« se naslanja na primere pri dirkalnih konjih in nogometaših. V krogih dirkačev je že davno znano, da pridejo konji, ki jih pred startom nasitijo s sladkorjem, več sekund prej na cilj kakor sicer. Lastnik dirkaških konj Karl Sande že leta in leta priporoča sladkor kot poživljajoče sredstvo za dirkalne konje.

Profesorja dr Tadeja L Boltona, ravnatelja za psihologijo na Temple Univarsity lahko smatramo za prvega raziskovalca v kraljestvu človeških energij. V neskončnih poskusih je proučeval ustroj »živčnih mišic«. Bil je prvi, ki je pripravil prvi milijon dognanj, kako reagira fizična sila telesa pod različnimi pogoji zadoščene ali nezadoščene potrebe po hrani.

Končno je vodil dve skupini zdravih in delazmožnih stenografinj v dveh vzporedno trajajočih eksperimentih Ena skupina je delala z »grižljajem energije«, druga brez njega. Prišel je do zaključka, da je prva skupina, ki si je pomagala z »grižljajem energije« nalik dirkaškim konjem zdirjala na cilj, medtem ko je druga skupina zaostajala.

Rezultate dr. Boltona so mnoge poslovne ženske in dame iz družbe sprejele in odobrile in tako so postali »grižljaji energije« popularni.

Vse to se glasi čisto ameriško — zato pa tudi prihaja iz Amerike...

Humor

»Ljubezen je sol življenja.«
»Da. Meni ga je pošteno zasolila!«

NA VIŠKU

»Le zapomni si, dragi sin, prej ali slej ti bo koristilo, da si se učil zgodovine in zemljepisja.« — »Na, papaček, že zdaj mi prav prihaja pri križaljkah«.

Iz kraljevega gradu v meščansko hišo

Vnuk švedskega kralja se poroči z meščanskim dekletom — Kdo je princ Lenart in kdo so bili njegovi starši

Naposled je tudi Švedska, dežela stroge kulture in družabnosti, dobila svojo senzacijo. Stockholmski listi že par tednov pišejo samo o tem. Švedski princ Lenart, vnuk kralja Gustava V., se je izneveril svoji rodbinski tradiciji in je sklenil vzeti za ženo preprosto meščansko dekle, gospodično Karvin Karinnisvandt.

Princev oče je bil vojvoda Södermanlandski, drugi sin kralja Gustava in se je 1908. oženil z rusko veliko kneginjo Marijo Pavlovno, tedaj šele 18letno nečakinjo ruskega carja. Leto dni pozneje, v maju 1909. je prišel na svet princ Lenart. Carju na čast so ga krstili z drugim imenom za Nikolaja in še v čast svojemu knežjemu dedu po materi so mu pridejali ime Pavel. Zakon ruske kneginje s švedskim knezom pa ni bil srečen. Marija Pavlovna je bila vročekrvna in temperamentna Rusinja. Na švedskem dvoru ji je bilo dolgčas. Vajena sijaja petrograjskega dvornega življenja se nikakor ni mogla vživeti na dolgočasno življenje švedskega dvora. V Rusiji je živela v razkošju, obilju in sijaju; grad v Stockholmu, kjer sta se nastanila z možem, pa se ji je videl reven in pust.

Tako je prišlo, da se Marija Pavlovna ni mogla posebno navdušiti za svojega soproga. Začela je potovati. Obiskala je najprej Petrograd, potem Pariz in druga mesta. Iskala je raztresenosti in kratkočasja, sklepala prijateljstva in se zabavala, v Stockholm pa se ni več vrnila. Da ne bi prišlo do škandala, je bil zakon Marije Pavlovne razveljavljen. To je bilo 1914., malo pred izbruhom svetovne vojne.

Princ Lenart je živel brez materine oskrbe. V otroških letih se je seznanil z malo Karvin Karinnisvandt, ki mu je bila družica pri otroških igrah v kraljevem gradu. Iz tega otroškega prijateljstva se je rodila ljubezen, ki je bila dvornim krogom v Stockholmu že dolgo znana, ostalemu svetu pa skrita. Ko je princ Lenart dosegel polnoletnost, je prišel z barvo na dan ter izjavil, da ima namen vzeti Karvin za ženo. Prosil je svojega deda, kralja Gustava V. za privolitev v ta mešani zakon, kar pa je kralj odklonil. To pa ni princa Lenarta nič vznemirilo. Sklenil je rajši odreči se vsem dednim pravicam člana kraljeve hiše kakor ostaviti dekle, ki si jo je izbral po srcu za svojo bodočo ženo. Najbrž bo moral princ Lenart privzeti meščanski primek Bernadotte. Po poroki se namerava izseliti iz Švedske ter se preseliti v grad Mainau ob Bodenskem jezeru.

Princ Lenart in gdč. Karvin Karinnisvandt

Zanimivo je, da švedsko ljudstvo ne oporeka tej zvezi. Nasprotno. Postopek se mu zdi utemeljen in pravilen, ker princ ravna po svojem srcu, ne pa po predpisih, ki često zahtevajo, da človek zataji samega sebe.

In Lenartova mati? Marija Pavlovna je morala, ko je izbruhnila boljševiška revolucija, zapustiti Rusijo. Potikala se je po svetu in je slednjič pristala v New Yorku, kjer je danes voditeljica nekega velikega modnega salona. Bog ve, na kakšnih potih se bosta še srečala mati in sin s svojo ženo...

Milijonska poneverba samostanske prednice

Skandal v Malinesu — Kako je tratil zaščitnik sestre Magdalene denar, namenjen za samostan

Že dober teden dni vznemirja belgijsko prestolnico škandal v Malinesu, kjer so v ondotnem karmeličanskem samostanu odkrili milijonsko poneverbo denarja. Govori se, da znaša primanjkljaj blizu deset milijonov frankov. Za manipulacijo s samostanskim premoženjem pa je odgovorna prednica Marija van der Rylen, sestra, Magdalena, majhna, debelušna ženska štiridesetih let.

Sestra Magdalena na poti v zapor

Čim so odkrili škandal, je napravila pristojna oblast ovadbo in po sestro Magdalено so prišli orožniki. Vest, da vodijo v ječo nuno in celo prednico samostana, je privabila ogromno število radovednežev.

V zvezi z dogodkom se je pisalo, da je sestra Magdalena nepreračunljiva in torej neodgovorna za porabo denarja, ki so ga ji bil zaupali. Toda vse to je izvito iz trte. Možje pravice, ki so govorili z njo, pravijo, da je sestra prednica izredno bistra in zmožna ženska, ki se dobro zaveda svojih dejanj. Posebno spretno se je izkazala v porabi denarja, ki je izginil v njen lastni žep. Navidez je velikanske vsote »razdala« revežem. Preiskava pa je dognala, da se je okoriščala z denarjem sama in da je z njim podpirala nekega Gastona F., člana frontske stranke v Malinesu t. j. stranke, ki stremi za odcepitvijo Flandrije od Belgije. Zaradi političnih prestopkov je bil že večkrat kaznovan, kar pa ga ni spametovalo.

Gaston F., je živel gospodsko in potratno življenje. Nabavil si je drag avtomobil, s katerim se je vozil na slovito Cote d'Azure, naročil si je dragocen klavir in je bil odjemalec najbolj renomiranih podjetij. Organiziral je lasten orkester, ki je štel do šestdeset mož in je z njimi javno nastopal. Njegovi godbeniki so bili izvrstno plačani. Ko so nedavno sorodniki v skrbeh spraševali, odkod dobiva Gaston toliko denarja, jih je nalagal, da mu daje denarna sredstva na razpolago stranka v Malinesu. Namigaval je, da prihaja denar iz fondov, ki so namenjeni za politično propagando. V resnici pa je dobival ogromne vsote od sestre Magdalene, ki mu jih je dajala iz bog ve kakšnih nagibov.

Krotitelji in artisti med levi

Poklic krotitelja divjih zveri je navzlic domnevi, da so ukročene zverine pohlevne živali, življenjsko nevaren. To lahko potrdi primer dompterja Josephyja, ki je imel pred dnevi v dunajskem cirkusu Busch vajo z levi. Hotel jih je naučiti novega trika. Toda levi, ki imajo baš sedaj čas paritve, so bili zelo razdraženi. Najstarejši lev, ki sliši na ime Cezar, se je prvi uprl krotilcu. Vendar ga je krotilec držal v šahu z bičem in sulico. Trenutek, ko ga je hotel zavrniti, pa je porabila levinja Sonja, ki je prišla Cezarju na pomoč. Napadla je krotilca od zadaj ter mu je zasadila kremplje v stegno. To priliko je porabil tudi Cezar, ki je odprl žrelo in vgriznil krotilca v laket. Dompter je bil v nevarnosti, da ga zverine raztrgajo in je klical na pomoč. Sluge so z železnimi drogi in sulicami spodili leve v kletke, cirkuški zdravnik pa je dompterja obvezal. Krotilec je hotel zvečer kljub krvavemu doživljanju nastopiti pri glavni predstavi, a ravnateljstvo podjetja mu tega ni dovolilo, češ da bi lahko prišlo do katastrofe.

Nekaj podobnega kakor Josephy, le mogoče še strašnejšega, je doživel dan poprej artist Cliff Aeros v varieteju »Tivoli«. Njegova posebnost je smrtnonevarna vožnja s kolesom na vrteči se krogli nad odprto manežo z levi. Artistu se je točka ponesrečila. Padel je s krogle z biciklom med leve, ki so bili hudo vznemirjeni in je obležal med zverinami nezavesten. Varietejski sluge so spodili besneče zveri v kletke. V četrt ure se je artist zavedel in ker ni bil močno poškodovan, je hotel točko ponoviti. Pognal se je s kolesom po žici na vrtečo se kroglo in padel vnovič med leve. Položaj je postal drugič kritičen, ker se je eden izmed levov tako razkačil, da je planil nanj. Toda zver je k sreči ostala mirna in so jo z ustrahovalnimi triki spodili iz cirkusa. Občinstvo, ki je prisostvovalo predstavi, je ostalo mirno na svojih prostorih in to je nedvomno tudi pripomoglo k temu, da se niso levi upali raztrgati nesrečnega artista.

Spominjajte se slepih!

Sportna nedelja

Sokolska smučarska armada v Kranju

V navzočnosti sokolskih voditeljev iz vse Gorenjske in mnogobrojnega občinstva so se vršile včeraj tekme za prvenstvo sokolske župe in propagandni skoki — Stane Brvar prvak savske banovine na 18 km v Delnicah — Smučarji povsod na nogah — 16. nogometno srečanje med Beogradom in Zagrebom — Motorji s smučmi na Tržaški cesti

Kranj, 15. februarja.

Sokolske smuške tekme, ki jih je danes priredila župa Kranj, so bile impozantna revija smučarske sokolske armade, ki jo je zbrala naša Gorenjska. Tekme so pokazale, da je smuški sport pognal v Sokolstvu močne korenine in je zavzel v sokolski vzgoji pomen, ki ga ta plemeniti sport zasluži. Tako je sedaj nemogoče, da bi se sokolski ideji in vzgoji moglo očitati stare vzgojne metode. Vsi, ki so se tekmovanj udeležili in jim prisostvovali, so se lahko prepričali, da je Sokolstvo največji učitelj in zagovornik smučarstva in je s svojim delom tudi v tem pravcu dosegel vzorne uspehe.

Kako popularen je postal smuški sport med Sokoli, zgovorno priča velika udeležba pri tekmovanjih. Startalo je nič manj kot 33 članskih patrulj, vsaka po tri člane, 59 naraščajnikov, 14 članic in 5 naraščajnic. Skupno s skakači je tekmovalo okrog 200 Sokolov in Sokolic, število, ki ga ne dosežejo sportne prireditve naših klubov in organizacij.

Tekmovalce so poslala sokolska društva Mojstrana, Jesenice, Bled, Dobrava, Gorje, Bohinj, Javornik, Radovljica, Stražišče, Kranj, Škofja, Škofja Loka, Tržič in Gorenja vas.

Tehnično vodstvo in organizacijo tekmovanj je vodil načelnik župnega smuškega odseka kranjske župe br. G. Ravhekar z Jesenic.

Start naraščaja in članic je bil pod vasjo Stražišče pri Kranju, za člane pa zgoraj vasi pri šentpeterski graščini. Skupni cilj za vse tekmovalce je bil postavljen na planem, okrog 100 m niže članskega starta.

Dolžina članske proge je bila 14 km gorskega značaja z višinsko razliko 300 m. Potekala je od šentpeterske graščine na Javornik, Pševo, Kucno, Gor. Savo za Šmarjeto nazaj v Stražišče.

Članice, naraščajnice in naraščajniki so vozili skupno progo, dolgo 3 km od Stražišča mimo Gašteja proti šentpeterski graščini v cilj.

Ob ½10. so startale v triminutnih presledkih članske patrulje, v polminutnih pa naraščaj in članice.

Dr. Režek in dr. Fajdiga sta pri zdravniškem pregledu postopala zelo rigorozno in sta zabranila startanje dvema naraščajnikoma zaradi slabe kondicije.

Tekmovali sta tudi dve patrulji graničarjev, od katerih je ena član Sokola Gorenja vas, druga pa Mojstrana.

Prireditve so posetili pokrovitelj prvi podstarosta SKJ E. Gangl, savezni načelnik Iv Bajželj, župni starosta Janko Sajovic, zastopnik bana sreski poglavar I. Znidaršič, nam. župne starešine Fr. Dolenc iz Škofje Loke in dr. Maks Obersnel z Jesenic, župan kranjski C. Pirc, zastopnik pogr. čet ppor. Bizjak, nadzornik župe M. Šušnik in številni zastopniki v župi včlanjenih društev. JZS so zastopali gg. Gorec. Cvetko in Predalič.

Popoldne ob 15. so se vršili na smuški skakalnici, ki je zgrajena na severnem pobočju Šmarjetne gore, tekme v skokih. Pod skakalnico se je zbralo par tisoč gledalcev iz vse okolice, od katerih je večina prvič gledala to vrsto smuškega sporta. Ko so prvi skakači odskočili z mostu, so se med občinstvom čuli vzkliki začudenja, pri kasnejših so se pa divili drznosti skakačev in eleganci izvedenih skokov.

Zvečer po zaključenih tekmovanjih so se zbrali v sokolskem domu v Stražišču funkcionarji, zastopniki, tekmovalci in veliko domačinov. Tekmovalce je pozdravil župni starosta Sajovic in se zahvalil saveznim voditeljem za poset, organizatorjem pa za požrtvovalno delo. V lepem govoru je pozdravil Sokole-smučarje savezni načelnik Bajželj, za njim pa v vznesenih besedah podstarosta SKJ E. Gangl. Njegov lepi govor se je vseh navzočih globoko dojmil.

Načelnik župnega smuškega oddelka br. Ravhekar je nato razglasil rezultate, ki so sledeči:

Patrulje članov

Prva je dospela na cilj patrulja Sokola Gorje, startna številka 13, v času 1:18:18; druga patrulja Jesenice, st. št. 1, 1:21:40; tretja patrulja Dobrava, st. št. 5, 1:23:20; četrta patrulja Mojstrana, st. št. 9, 1:25:25 peta patrulja Mojstrana, st. št. 32, 1:29.0; šesta patrulja Tržič, st. št. 21, 1:31:40: sedma patrulja Bohinj, st. št. 33, 1:31:44; osma patrulja Javornik, st. št. 2, 1:31:55; deveta patrulja Gorenja vas, st. št. 8, 1:32:38; deseta patrulja Javornik, st. št. 16, 1:32:40.

Od 33 patrulj jih je dospelo na cilj 25, izstopilo in spornih je bilo 8.

Članice

I. **Klančnik Slavka** (Sokol Mojstrana) st. št. 10, **20:45**; II. **Tomažič Angela** (Bohinj) st. št. 2, **22:23**; III. **Klančnik Elica** (Mojstrana) st. št. 8, **22:26**; IV. **Lah Mici** (Jesenice st. št. 9, **22:36**; V. **Šega Nada** (Jesenice) st. št. 5, **23:0**; VI. **Lebar Mara** (Bled) st. št. 11, **23:20**.

Naraščajniki:

I. *Tratnik Franc* (Jesenice) st. št. 36. *15:0;*
II. *Novšak Albin* (Bohinj) st. št. 47. *15:04;*
III. *Bručan Vlad.* (Kranj) st. št. 43, *15:06;*
IV. *Primožič Adolf* (Tržič) st. št. 11, 15:07;
V. *Klančnik Karl* (Mojstrana) st. št. 57, *15:20;*
VI. *Prešern Franc* (Radovljica) st. št. 59, *15:24;*
VII. *Rabič Miha* (Mojstrana) st. št. 30, *15:25;*
VIII. *Svetina Blaž* (Bled) st. št. 31, *15:27.*

Naraščajniki so dosegli prav dober čas in je zanimivo, da je dospelo prvih osem skozi cilj v dobrih 20 sekundah.

Naraščajnice:

I. *Ažman Zd* (Tržič) st. št. 18, *20:30;*
II. *Pavlič Silva* (Kranj) st. št. 16, *23:00;*
III. *Kump Hilda* (Kranj) st. št. 15, *24:30.*

Smuški skoki:

I. Razinger Stane (Jesenice) najdaljši skok 25 m, 109 točk;
II. Ing. Janko Janša (Bled) 23 m, 108.8 t.
III. Oman Slavko (Javornik) 19 m, 100.6 t.
IV Ulčar Matko (Bled) 18 m, 95 4 t.
V. Ravhekar Tomaž (Jesenice) 21 m, 88 t.

Po konkurenčnih skokih so nastopili Norvežan Sigmund Gutormsen, Zupan in Golob s propagandnimi skoki. Gutormsen je dosegel na skakalnici, ki je grajena za skoke do 25 m dolžine, najdaljši skok 28 m, videlo se je pa, da bi lahko dosegel še daljši skok, bil bi pa v nevarnosti, da bi zaradi kratke strmine priletel že na ravnino, in je zato vsako forsiranje opustil.

Zmagovalna patrulja je prejela prehodno darilo bronastega smučarja, zmagovalec v skokih pa bronasti kip zmagovalca.

Tekme za prvenstvo savske banovine in ZSP

V močni konkurenci si je včeraj v Delnicah priboril prvenstvo savske banovine na 18 km Stane Brvar, član smučarskega kluba Ljubljane — 112 tekmovalcev na startu

Delnice, 15. febr.

V Delnicah v Gorskem Kotarju so se vršile danes velike smuške prvenstvene tekme za prvenstvo savske banovine in zagrebškega zimsko-sportnega podsaveza. Z zadnjim vlakom iz Zagreba, ki je prišel v Delnice zaradi snežnih metežev skoraj s triurno zamudo, je prispelo še 400 izletnikov s predsednikom podsaveza dr. Lipovščakom na čelu. Vlak iz Sušaka je pri Plasah obtičal v snegu in sploh ni prišel v Delnice. Na kolodvoru je bil tekmovalcem in vsem izletnikom prirejen prisrčen sprejem. Kot tekmovalci so prišli smučarji iz Zagreba in Ljubljane. S kolodvora se je razvila po mestu lepa povorka in vse Delnice so bile danes v prazničnem razpoloženju.

Zaradi zakasnitve vlakov je bil start za tekmo odrejen za pol 14. uro. Snežne prilike so bile idealne, ker je po zadnjem snegu sedaj skupaj 1.20 snežne ploskve. Temperatura je bila zelo ugodna in le mrzel veter in megla sta deloma ovirala tekmovalce. Za tekmo se je prijavilo 70 tekmovalcev, in sicer 16 seniorjev, 31 juniorjev, 36 naraščajnikov in 9 dam; razen tega je v posebni tekmi nastopilo 20 domačih mladih smučarjev. Na cilju se je zbralo okoli 600 gledalcev, ki so z živahnim vzklikanjem sprejemali vsakega tekmovalca.

Podrobni rezultati so naslednji:

Seniorji za prvenstvo savske banovine na 18 km:

1. Stane Brvar (sm. klub Ljubljana 1:42:42
2. Eca Valentković (Hašk) 1:46:10,
3. Stane Frank (sm. klub Ljubljana) 1:49:29
4. Peter Stiasny (Hašk) 1:51:01,
5. Rudolf Singer (Maraton) 1:56:37,
6. Bogdan Popović (Slijeme) 1:58:38.

Ta tekma je veljala obenem kot tekma za prvenstvo zagrebškega podsaveza, ki si ga je tudi letos priboril Haškovec Eca Valentković. Na drugem mestu je Stiasny, na tretjem pa Singer.

Dame za prvenstvo savske banovine in ZSP na 6 km:

1. Zorka Esapović (Hašk) 57:39;
2. Renata Čabrijan (Concordia) 1:03:01,
3. Štefica Radman (Runolist) 1:03:07.

V prvenstvu juniorjev nad 18 let na 13 km dolgi progi je zmagal član Concordije Melko Rašica v času 1:59:07.

V tekmi juniorjev od 14. do 18. leta na 8 km dolgi progi je zmagal Drago Ciprijanović, član Runolista v času 59:04 Kot zadnja tekma se je vršila še tekma domačega naraščaja, ki je vzbudila med številnimi sportniki veliko zanimanje. Vsega je sodelovalo na tekmah v Delnicah 112 tekmovalcev.

★

Uspeh Bervarja na vročih tleh zagrebškega podsaveza toplo pozdravljamo!

5. Legović D. (SK Ilirija) 33:36;
6. Tepina Pavel (SKL) 33:38.

Za njimi so po vrstnem redu Tepina M. (SKL), Istenič (SKI), Močnik C. (neorg.), Ribnikar G. (neorg.) in Ješe R. (neorg.).

Razen teh tekem so tekmovalci tega kluba vozili interno klubsko trening tekmo z Golovca na Orle in nazaj na cilj pri gostilni Plankar.

Na ca 12 km dolgi progi so bili doseženi naslednji rezultati:

1. Teran Maks 1:08:08;
2. Okorn 1:08:24;
3. Završan Francl 1:10:36;
4. Jakopič Francl 1:12:04;
5. Petrič Ernst 1:13:08;
6. Bolje Stan. 1:14:35.

Tekma se je vršila v najlepšem redu ter so prejeli prvi trije naraščajniki kot tudi prvi trije juniorji praktična darila. Na cilju se je zbralo mnogo občinstva. Tako uspelih in dobro organiziranih mladinskih tekem bi si v Ljubljani želeli več.

Stafetni tek za Streharjev pokal

Maribor, 15. februarja.

Maribor je imel danes velik sportni praznik. V soboto zapadli sneg je omogočil, da se je smuška tekma za Streharjev pokal, ki bi se bila morala vršiti na Pohorju, izvedla v okolici Maribora, in sicer s startom in ciljem pri gostilni »Lovski dom« pri Treh ribnikih Agilnemu zimsko-sportnemu odseku SPD Maribor se mora priznati, da je ukrenil vse, da se je tekmovanje izvedlo brezhibno Prireditvi je od početka do konca prisostvovalo več tisoč gledalcev in je bilo razpoloženje prav praznično. Videlo se je, da raste zanimanje za zimski sport od tekme do tekme in postaja Maribor s Pohorjem važno zimsko-sportno središče. Udeležba tekmovalcev je bila precej številna in konkurenca zelo ostra; žal se najmočnejši domači klub, mariborski smučarski klub, ni udeležil tekmovanja. Vsi »kanoni« so bili zbrani na startu.

Skupinskega tekmovanja se je udeležilo devet skupin. Vsi startujoči so pokazali razveseljiv napredek. Posebno sta se uveljavili stafeti SPD Maribor in ISSK Maribor. Proga je bila dolga približno 20 km in je vodila mimo Wolfzettla do Sv Urbana naprej do Kamnice in preko Vinarija zopet k Trem ribnikom Kot sodniki so sodelovali dr. Sekula, Golubović in Voglar Vodstvo je bilo v izkušenih rokah gg. inž Rungaldiera, prof Šilca in Gajška Progo je nadzoroval g. Majer, zapisnikarja sta bila gdčna Cingerlova in gospod Bureš Savez je zastopal predsednik MZSPS g. Golubović.

Rezultati so bili naslednji:

1. SPD Maribor (Mirko Dolinšek, Mušič, Priveršek) v času 1:56:10;
2. I. SSK Maribor (Džamonja, Vezjak, Stopar) 2:00:05;
3. SK Železničar (Jošt, Cinoti, Zupanc) 2:28:15.

Po tekmi se je vršila v Grajski kleti razdelitev nagrad, kjer je g. Strehar izročil zmagoviti stafeti SPD Maribor krasen srebrn pokal v prehodno last.

Mladinska tekma smuč. kluba Ljubljane

Smučarski klub Ljubljana je priredil včeraj v Ljubljani mladinsko smučarsko tekmo v dveh kategorijah, in sicer so startali v I. kategoriji naraščajniki do starosti 14 let, v drugi pa oni nad 14 let. Start se je vršil na planoti vrh Golovca pri koči, kjer se je javilo 17 naraščajnikov za I. in 14 juniorjev za II. kategorijo. Vsi prijavljeni, razen startne štev. 21 (zlomil smučke) so privozili na cilj pri gostilni Plankar na Dolenjski cesti.

Če upoštevamo, da snežne razmere ravno niso bile najugodnejše, moramo priznati, da so doseženi rezultati prav dobri. Podrobno so naslednji:

I. kategorija (naraščajniki do 14. leta) na 3 km:

1. Priboršek F. (SK Ilirija) 17:02;
2. Bevc Edm. (neorganiziran) 17:09;
3. Marinko M. (SK Ilirija) 18:47;
4. Ponikvar Lado neorg.) 18:56;
5. Urbanc Dim. (neorg.) 19:03;
6. Podkrajšek D. (sm. kl. Ljublj.) 19:25.

Za temi so se zvrstili Polajnar H., Stopar B., Močnik Z., Pelc B. in Smolnikar V.

II. kategorija (juniorji od 14. do 18. leta) na 6 km:

1. Jakopič Avgust. 26:44;
2. Dečman Tone 29:59;
3. Ogrin Franc 32:13 (vsi trije LSK);
4. Zadnik Lado (neorg.) 33:15;

Propagandna smuška tekma v Kamniku

Kamnik, 15. februarja.

Danes ob 10. dopolne je priredil SK Kamnik propagandno smuško tekmo na približno 10 km dolgi progi iz Kamnika do Stranj preko Godiča nazaj v Kamnik. Cilj je bil na Glavnem trgu, kjer se je zbralo okoli tri četrt na 11, ko so pričeli prihajati prvi tekmovalci, za tukajšnje razmere veliko število gledalcev.

Tekme se je udeležilo 14 tekmovalcev, izmed katerih so razen dveh vsi privozili v cilj. Podrobni rezultati so bili naslednji:

1. Zuccato Remigij (SK Ilirija) 47:45;
2. Kumer Ivo (SK Kamnik) 49:22:1;
3. Ogrin Miran (SK Kamnik) 51:54:3;
4. Banovec Tone (SK Ilirija) 52:29:2.

Snežne razmere so bile mestoma prav dobre. Zanimanje za beli sport se tudi v Kamniku širi prav razveseljivo.

Mimo cilja . . . .

(Odgovor »Slovencu« na dopis z Bleda)

Sklep seje JZSS z dne 10. t. m., s katerim je bila medklobska skakalna tekma SK Bleda z dne 8. t. m, **razveljavljena**, potrjuje moje trditve o slabi organizaciji te tekme in me rešuje dolžnosti, da bi se spuščal še v kakšne podrobnosti. Pojasnila načelnika z. s. sekcije tega kluba bo morda potreboval JZSS zaradi ponovne presoje okoliščin, v katerih se je žal vršila ta prireditev.

Ugotavljam ponovno, da istočasni skakalni tekmi na Bledu in v Bohinju nista bili niti v splošnem niti v posebnem propagandnega značaja; ugotovitev krivcev ne spada v dnevni tisk. Navodila novinarsko-tehnične strani ne smatram za uvaževanja vredna, ker piscu dopisa očividno niso znane težave sportno-poročevalske službe. Glede moje kvalifikacije za to delo je mnenje dopisnika zaenkrat brez pomena.

Zame in za list je ta zadeva — opravljena.

Lav. Struna.

Motoskikjöring Brezovica—Vič

Motokolesarski klub Ilirija je priredil včeraj letošnji motoskijöring na 3 km dolgi progi Brezovica—Vič s ciljem pred gostilno Kušar pri Dolgem mostu. Zbralo se je mnogobrojno občinstvo, ki je z velikim zanimanjem sledilo zanimivi sportni prireditvi. Zaradi vremenskih prilik je prireditev z vsemi pripravami vezana na zelo kratek čas, vendar pa je imela kljub temu tudi v sportnem oziru lep uspeh. Najboljši čas dneva je dosegel Avgust Pečnik na BSA 350 ccm v času 2.49 dve petini sekunde, kar odgovarja povprečni brzini 64.080 km na uro. (Pri zadnjem motoskijoeringu dne 3. februarja 1929 je dosegel Jos. Maček na Harley Davidsonu na isti progi čas od 2.31 dve petini sek.) K temu uspehu je pripomogel njegov smučar g Dušan Okorn, ki je pokazal izborni trening in veliko sigurnost med vožnjo. Ako bi bila dirkalna proga boljša, bi bili doseženi časi gotovo mnogo boljši.

Rezultati so naslednji:

Kategorija do 250 ccm (solo): 1. Šiška Janko (motokoles. Ilirija) Ariel, smučar Jakopič Avg. Sm. k. Ljubljana v 2' 53"; 2. Starin Franc (motokoles. Ilirija) Puch, smučar Pelc Pavle m. k. Ilirija v 3' 48" ena petina sek.

Kateg. 350 ccm (solo):

1. Pečnik Avg (m. k. Ilir.) BSA, smučar Okorn Dušan Sm k Lj. v 2' 49" dve petini sek.; 2. Kušar Nejko (MK Ilirija) BSA, smučar Kunst Josip v 4' 36" štiri petine sek.;

Kateg. 500 ccm.:

1. Doberlet Milenko (MK Ilirija) Harley Davidson, smučar Gostiša Milan Sm. k. Lj. v 4' 24" štiri petine sek.

Motorji s prikolicami:

1. Maček Josip (MK Ilirija) Harley Davidson, smučar Stergar Vlado SK Ilir. v 3' 4"; 2. Hlebš Jakob (MK Ilirija) Harley Davidson, smučar Okorn Dušan v 3' 23"; 3. Mrzlikar Jakob (MK Ilirija) Ariel v 4' 42".

Pod spretnim vodstvom predsednika MK Ilirije g. Zalokarja in ostalih izkušenih klubovih funkcijonarjev se je tekma končala v najlepšem redu in brez vsake nezgode. Motokol klub Ilirija bo to prireditev vsako leto — ob ugodnih vremenskih prilikah — ponovila.

Nogomet

Beograd : Zagreb 3:1 (1:0)

Zagreb, 15. februarja.

Danes popoldne se je vršila nogometna tekma med reprezentancama Beograda in Zagreba. Tekma, ki jo je vodil sodnik Rosenfeld, se je odigrala na igrišču Gradjanskega in se je končala s 3:1 (1:0) za Beograd.

Beograd je začel z ostrimi napadi in predvedel zelo naglo igro. Že v 3. minuti je dosegel gol, ki pa ga sodnik zaradi offsidea ni priznal. V tej fazi je bil Beograd stalno v premoči zaradi slabe igre desnega krilca Zagreba Brozovića. V 15. minuti doseže Tomašević vodstvo za Beograd. Gol je padel po pogreški Mihelčiča, ki je spustil v mrežo lahko žogo, na kateri je že ležal. Nato je imel Zagreb nekaj lepih prodorov, vendar mu ni uspelo izenačiti. V 19. minuti je Brozovića zamenjal Rajković in poslej je Zagreb v premoči ter opasno napada, toda brez uspeha. Beograjski vratar Spasić ubrani vse, celo bombo Hitreca iz daljave treh metrov. V 34. minuti karambol med Hitrecem in Tošićem. Hitreca odnesejo z igrišča in ga nadomesti Stanković. Do konca prvega polčasa Zagreb neprestano napada.

Tudi v drugem polčasu Zagreb napada, vendar nima sreče pri streljanju. V 12. minuti pride do »foula« na Jazbeca v kazenskem prostoru. Stanković izenači iz prisojenega kazenskega strela. V protinapadu doseže Beograd spet vodstvo z lepim Marjanovićevim udarcem z glavo. V 18. minuti doseže Zagreb gol, ki pa ga sodnik ne prizna. Kmalu nato napravi Tomašević za Beograd tretji gol. Proti koncu igre je Zagreb spet v premoči, toda ne more več izpremeniti rezultata.

Koti 4:3 za Zagreb. Občinstva 5000.

Ta tekma je bila 16. srečanje med obema mestoma. (AA)

Ostale nogometne tekme

Subotica: Jugoslavija (Beograd) : Bačka 3:1 (2:0). Slaba tla; sodnik Kraus.

Novi Sad: Jugoslavija B (Beograd) : NAK 6:1 (3:1).

Monakovo: Escrima (La Plata) : München 1860 4:0.

Budimpešta: »11« : III. okraj 3:1; Hungaria : Bastya 5:1; Ferenczvaros : Szabaria 1:0; Ujpest : Vasas 5:3; Kispest : Nemzeti 1:1.

Debrecin: Bocskay : Pecs-Baranya 6:3.

Praga: DFC : ČAFC 3:1 (0:1); Viktoria-Žižkov : Teplitzer FC 4:4 (2:4); Slavia komb. : Sparta komb. 4:2 (1:2).

Parlz: Češkoslovaška : Francija 2:1. Vsi trije goli so padli iz enajstmetrovk.

Na Dunaju so bile vse nogometne tekme odpovedane.

Skupščina beograjskega Avtokluba

Beograd, 15. febr. p. Danes je imel svojo letno skupščino Beograjski avtomobilski klub Zborovanje je vodil predsednik, bivši minister Velizar Janković, navzoč pa je bil tudi španski poslanik grof Tori, hos. Poslovanje kluba je sijajno, saj ima preko milijon dinarjev aktiv. V poročilih odbornikov je bilo zlasti ugotovljeno, da obisk inozemcev, tudi avtomobilistov, v Jugoslavijo stalno narašča. Preteklo leto je obiskalo našo državo samo iz Nemčije 1500 avtomobilistov, prav mnogo pa je bilo tudi Avstrijcev in Lahov.

Plenarna seja Koturaškega Saveza se je vršila včeraj v Ljubljani. Navzoči: savezni tč. predsednik Jakob Gorjanc, predsedniki pododborov: Maribor g. Ivan Kvas, Celje g. Mirko Fajs, predsednik Triglavskega pododbora g. Rud. Zalokar, generalni tajnik saveza g. Bosković in savezni tehnični referent g. Mirtl iz Zagreba. Na tej seji je bil sprejet na znanje obširen referat gener. tajnika Boskovića o zelo važnih vprašanjih koturaškega saveza, kakor tudi tehnični načrti za bodoče delovanje. Na seji je bilo sklenjeno predložiti glavni skupščini obširen elaborat v odobritev in dati novemu upravnemu odboru smernice za izdelane in po višjih sportnih forumih priznane načrte. Na dnevnem redu bodoče sezone so velike priprave za udeležbo naših kolesarjev na svetovnem prvenstvu 1931, na katerem se bo odločilo tudi o njihovem sodelovanju na olimpijadi l. 1932. v Los Angelesu. Svetovno prvenstvene tekme se bodo vršile od 25. avgusta do 2. septembra 1931 na Danskem. — Redna letna glavna skupščina se bo vršila dne 22. marca t. l. v Mariboru.

Smučarski tečaj ASO. ASO bo priredil začetniški smučarski tečaj pod vodstvom akademskega nastavnika. Zbirališče v torek ob 14. na dolenjskem mostu. — Akademski smučarski odsek.

Kolesarska sekcija ASK Primorja vabi vse prijavljene člane, da se gotovo udeleže sestanka, ki se bo vršil v četrtek dne 19. t. m. ob pol 20. v restavraciji »Zvezda«. Da ne bo pozneje nepotrebnih izgovorov, je udeležba nujno potrebna, ker gre za verifikacijo članstva pri Koturaškem savezu.

AVTOMOBILIZEM

Dunajski velesejem. Med 8. in 15. marcem se bo vršila na Dunaju razstava avtomobilov in motornih koles.

Ali so novi rekordi na vidiku. Znani italijanski vozač Maserati gradi dirkalni avtomobil, ki naj bi dosegel posebno veliko hitrost. Motor avtomobila ima 16 cilindrov z nad 6 l vsebine. S tem avtomobilom bo Maserati vozil prvič na dirki v Indianopolisu.

Angleški Tourist Trophy. Najznačajnejša dirka za motorna kolesa na Angleškem je še vedno Tourist Trophy. Ta dirka se prireja vsako leto na otoku Man, ker se na deželnih cestah ne smejo prirejati dirke. Zadnja leta na Angleškem T. T. ni bilo tujih vozačev in zato so letos povišali nagrade, da bi privabili k sodelovanju čim več vozačev mednarodnega slovesa. V okvirju te prireditve bo tudi posebno tekmovanje seniorjev, t. j. onih vozačev, ki so pred letom 1914 sodelovali pri kaki dirki in si priborili nagrado.

Pred 30 leti... Pred 30 leti je prejel magistrat v Luganu protestno spomenico izvoščkov, ki so zahtevali prepoved vožnje vsem motornim vozilom. Zahtevo so motivirali s tem, da delajo motorna vozila toliko hrupa, da se konji preplašijo in tako nastanejo nesreče. Po dolgem posvetovanju je deželni svet odklonil ta zahtevek in danes se še konji ne plašijo več pred avtomobilom.

Rekordi na ledu. Kakor bo našim čitateljem še znano, je lansko leto nemški vozač Henne, takoj ko si je priboril hitrostni rekord motornih koles, poskušal svojo srečo tudi z vožnjo na ledu Tudi ta se mu je posrečila in postavil je svetovni rekord hitrosti vožnje na ledu. Letos hoče ta rekord potolči rekorder Wright, ki je dosegel na »suhem« z motornim kolesom rekordno hitrost 242 km na uro Vožnje po ledu se bodo vršile na Švedskem na ledu jezera Stör. Udeleži se jih tudi Henne.

Motor, ki povzroča najmanj hrupa. Pred kratkim so na Angleškem priredili zanimivo tekmovanje. Na progi London - Exeter so priredili dirko motornih koles ter dodelili nagrade onim vozačem, čijih motorji so povzročali najmanj hrupa. Prvo nagrado si je priborilo motorno kolo Matchles najnovejšega tipa.

Grand Prix Monte Carlo. Tudi letos prirede v Monte Carlu dirko avtomobilov za veliko nagrado. Za to dirko, ki se bo vršila 19. aprila, vlada že sedaj veliko zanimanje, ker je razpisana kot prva nagrada velik pokal monaškega kneza in 100.000 frankov v gotovini.

Češka industrija avtomobilov. Ta mlada industrija se, kakor je videti, prav lepo razvija. Razen povečanja tovarn v ČSR, bodo tovarne avtomobilov »Škoda« ustanovile tovarno v Romuniji, ker računajo s tem, da bodo plačale le carino na posamezne dele in ne na kompletne avtomobile ter bodo z montiranjem avtomobilov v Romuniji lažje konkurirali v ceni z drugimi avtomobili. Razen tega bodo seveda tudi mnogo lažje obdelovali tržišče. Pogodba z romunsko vlado je te dni podpisana in spomladi bodo začeli z gradbo tovarne.

Tovarna Chrysler bo izdelala nov model 1931 z motorjem 6 cilindrov s 60 k. s.

Razsvetljeni aerodromi. Na progi London - Indija in Anglija - Capetown bodo nekatere aerodrome razsvetlili, tako da bodo aeroplani lahko potovali tudi ponoči. Tak razsvetljen aerodrom je sedaj že v Croydonu na Angleškem. Z novimi napravami bodo še bolj skrajšali trajanje leta in na nekaterih progah bo mogoče skrajšati trajanje leta na polovico.

Ceste iz jekla za motorna kolesa. Pred kratkim je dovršena poskusna cesta v ameriškem mestu Springfield, ki ima gornji sloj iz posebne zmesi peska, a podlago iz galvaniziranih jeklenih plošč.

Zakaj bi se bali zime in njenih neprilik ?

Razpočena koža in kožna rdečica !

Nekaj CRÈME SIMON zjutraj in zvečer na kožo, še vlažno od umivanja, pa ste popolnoma varni pred vetrom in vremenskim neprilikami.

Ravnajte se natanko po navodilu !

CRÈME SIMON

PARIS

Iz življenja Clare Bow

Zakulisne intimnosti iz življenja filmske zvezdnice

V Hollywoodu se je pred kratkim vršil senzacionalen proces. Clara Bow, svetovno slavna filmska zvezdnica, je obtožila svojo tajnico Daisy de Voe, da je poneverila denar, ki ga ji je bila zaupala. Sodišče pa se v večini primerov ni moglo uveriti o krivdi obtoženke in jo je obsodilo samo zaradi neznatnega prestopka. Lahko se pričakuje, da bo vzklicno sodišče Daisy de Voe popolnoma oprostilo.

V naslednjem podajamo izvleček iz serije člankov, ki jih je Daisy de Voe objavila v newyorških listih.

Skoro dve leti sem bila tajnica Clare Bow, slovitega »It girisa« v filmu. Pravim: tajnica, kajti v resnici sem bila vse: njena sestrska zaupnica in čuvarica njenih vrat, upraviteljica njenega premoženja, sploh vse.

Delala sem po 23 ur dnevno.

Stala sem Clari Bow ob strani tedaj, ko se je začela v njej dramiti ljubezen do Harryja Rochmana, newyorškega podjetnika nočnih klubov. Bila sem z njo, ko je potovala v Dallas, takrat, ko je ta njena pot povzročila toliko govoric v Hollywoodu. Nisem se odmaknila od nje, ko je ležala težko bolna in so jo morali operirati zaradi slepiča in se je borila v hollywoodski bolnišnici s smrtjo...

S Claro sva si bili najintimnejši prijateljici. Stopila sem v službo Clare Bow kot tajnica zaradi tega, ker sva obe čutili simpatije druga za drugo.

To pa je naravno moralo voditi do tega, da sem o življenju te umetnice izvedela mnogo več nego marsikatera druga ženska, da celo več nego katerikoli moški, ki so živeli v dobri veri, da dobro poznajo Claro Bow, ker so jo dobro spoznali s strani njenega vihravega temperamenta.

Bila sem priča, ko je Clara Bow v nočnem klubu v Calnevi, v na vse strani odprtem mestu, izgubila oz. zavrgla ob igralni mizi v eni sami noči 13.000 dolarjev. Da jih je zavrgla lahko rečem, ker sem videla njeno igro. Bila je takšna, da je o njej razpravljalo celokupno ameriško časopisje...

Clara je igralka — po instinktu. Metala je karte z največjim fatalizmom, dosegla je najbolj divji način »uspeha«, žela je dobiček z največjo strastnostjo. Lahko pridobljeno zlato! A še več kakor je dobila, je — izgubila!

Da, igrala je za denar, s kartami, z igralnimi znamkami in kockami, igrala iz strasti in zaradi strasti — na igri.

Igrala pa se je tudi z ljubeznijo!

Igrala se je s svojo prihodnostjo, svojo srečo, s svojo karijero, ki je tako slična kometu! Njeno ime se je naglo kakor blisk razširilo po vsem svetu. Gotovo je imela povsod, v vseh mestih, kjer so se predvajali njeni filmi, nešteto prijateljev, ki so častili njeno sliko, njen idol — tisoč in več milj daleč. To so bili neznani častilci, ki jih j e njena umetnost presilno navdajala, da bi se ji bili drznili izjaviti to, kar čutijo zanjo. In vsi ti ljubimci so molili svoj idol, medtem ko je Clara Bow, bitje iz mesa in krvi, sedela ob igralni mizi, kjer je dobivala in — izgubljala!

Clara Bow

Kakšna ironija, kakšna komedija!

Pred dobrimi sedmimi leti — ko sem bila še otrok — sem ostavila St. Louis v Zedinjenih državah in se odpeljala v Hollywood z željo, da bi postala filmska igralka. Sreča mi ni bila mila, kakor ni tolikim drugim. Pred dobrima dvema letoma sem dobila mesto frizerke pri Paramounthu. V tej službi sem se prvič srečala s Claro Bow, ki mi je ponudila, naj stopim v njeno službo kot tajnica. Seveda sem ponudbo z veseljem sprejela.

Kako ponosna sem bila na to službo v prvem času! Danes pa ne vem, ali naj se zaradi izgube dveh let, ki sem ju zapravila pri Clari Bow, smejem ali jočem nad sramoto, ker sem bila tako velika bedakinja.

Ti dve leti sta mi prinesli mnogo novosti. Rodili sta mi mnogo enoličnih ur, mnogo nesreče.

V družbi Clare Bow se je rodilo zame nešteto laži, mnogo pobegov in malovrednih spletk...

Čemu naj bi o tem molčala? Saj je bilo toliko, toliko moških, ki so igrali v življenju »It girisa« kakšno vlogo in lahko vas zagotovim, da bi to bilo eno najhvaležnejših poglavij iz knjige z naslovom »Hollywood, ljudje in njih napake« če bi si katerikoli poklicni pisatelj naših dni zastavil nalogo napisati življenjepis Clare Bow

V zadnjih dveh letih se je marsikaj razvedelo tudi o »Bobu«, Clarinem očetu in tudi o njeni mladosti, ko se je potikala po brooklynskih ulicah in jih ogrožala s svojo navzočnostjo. Povedati bi se dalo marsikaj tudi o njenem eksistenčnem boju v filmski metropoli in slednjič o njenih zadnjih mesecih, ko je igrala vlogo temperamentne umetnice ter je spremenila svojo osebnost (čud) tretjič v življenju.

Jaz sem živela dobesedno njeno lastno življenje.

Clara je spremenljiva, nestavitna, romantično navdihnjena. Od časa do časa je še vedno »gamin« z brooklynskih ulic, potem pa zopet tista Venera, ki nosi krono na glavi — krono, s katero jo je ovenčala usoda. In zopet potem je samo ženska, ki mora reševati najtežje probleme, pred katere jo postavlja življenje.

Clara Bow ni zadovoljna. Ona ni srečna. Milijoni ljudi jo slave in ji zavidajo. Ampak včasi, ko jo vidimo, kako se smeje, ji gotovo krvavi srce. Jaz to dobro vem. Videla sem na svoje lastne oči, kako je trpela, ko so možje poskusili napraviti jo za plen svojih želja. Borila sem se, da bi jo ščitila.

Nekaj časa je te ure, ki jih je kradla iz mojega življenja, plačevala z darili, zaradi katerih me je pozneje obtožila poneverb. Želela si jih je nazaj in je nekatere tudi dobila nazaj. Jaz pa nisem bila voljna vrniti ji vsega. Da bi dosegla kaj takega, je vzela preveč mojega življenja...

Govorili so, da je Clara Bow čudna osebnost, a že en mesec potem, ko sem bila pri njej v službi, sem spoznala, da spada v tisto vrsto človeških tipov, ki so sestavljene iz tisoč osebnosti. Ta mlada zvezdnica s plamteče rdečimi lasmi, ki so postali nerazdeljivi s pojmom »Clara Bow«, je najbolj spremenljivo, najenostavnejše in najbolj vetrovno bitje, ki sem ga srečala v svojem življenju...

(Nadaljevanje 23. februarja)

Aleksej Mirošnikov:

Mučenik na bratski fronti

Skrbi malega praporščaka — Pohod proti črni hišici — Obupno plazenje skozi sneg

Doživljaj v strahotnih dneh ruske revolucije

(Nadaljevanje)

— Zini vendar kaj, poročnik Dmitrij! Vsekakor moramo tja, Aleksij! Zakaj tudi ti ne črhneš?

Zopet se je rezko in z izrazom strašnega obupa oglasilo: »Pomoooč! Beli tovariši, pomagajte!«...

— Ali čujete, to je eden od naših. Poročnik Dmitrij, mi m o r a m o pomagati. Mar ne čujete?

—Mo'či, Jura! je zarobantil stari. Meni se je zdelo kakor da njegov glas izraža tugo zaradi naše nemoči.

— Toda, saj je vendar eden izmed naših! je otroško pristavil mali praporščak.

— Da, ali ne pojmiš, je vzrojil stari in skušal izraziti svoj glas hudobno in srdito — mar ne pojmiš, da našega tovariša tu pred nami mučijo nalašč! Tako rekoč pred našimi očmi! Doseči hočejo prav to, kar ti priporočaš. Izvabili bi nas radi iz naših postojank. Všeč bi jim bilo, da bi mi pohiteli k tisti prekleti hišici, da bi tudi nas podavili!

— To je grozno... grozno!...

Kakor hipnotizirani smo strmeli proti hišici in čakali, da se klici ponovijo. Dolgo časa ni bilo nič. Zdelo se je, kakor da je obstal čas, kakor da je trenutno vse zadržalo dih in kakor da se ni maralo nič več zgoditi.

— Kako pozno je že? je stari prekinil mučno tišino.

— Deset minut čez polnoč, sem mu javil.

— Tako, deset čez polnoč! je ponovil poročnik Dmitrij. Tedaj bomo morali vztrajati še kake tri ure. Če bo vlak dotlej sploh prispel! Da, če ga bodo češki zaščitniki vobče pustili k nam.

Po teh besedah je stari globoko srknil iz svoje steklenice.

Ah, dobri stari Dmitrij: odvrniti je hotel naše misli. Bil je njegov namen, da nas spravi k razmišljanju o drugih zleh, ki so v primeri s tem, ki nas je pravkar porazno davilo, bila manjša Toda mi nismo mogli misliti na nič drugega. Ležali smo molčeči in prisluškovali.

— Tudi vidva bi lahko kaj pila! je zopet povzel stari.

Mehanično sva s praporščakom segla vsak po svojo steklenico in pila.

— Da, kaj bi bilo če ne bi imeli vodke, tako zaničevane vodke!..; Brez nje bi tu pač ne mogli vzdržati. Mar ne?

In zopet smo molčali. Stari si ni več prizadeval, da bi naju spravil k besedi in na druge misli. Zopet je vladala tišina.

— Tovariši! Pomagajte! Tovaaariši...

— To je prav nečloveško! se je razjezil mali praporščak. Ne morem tega več prenašati. Vse lahko prestanem, toda te negotovosti ne... Tega ne morem več prenašati. Poročnik Dmitrij, mi m o r a m o kaj ukreniti!...

—Mar res ni možnosti, da bi nesrečnežu pohiteli na pomoč? sem vprašal.

—Samo na to mislim že ves čas, je stari mrmral žalostno. Če začnemo na vsej črti izbirati može, jih spravimo morda kakih 15 ali 20 skupaj. Za napad na hišico je to seveda premalo ... Mnogo premalo..

In zopet je srknil iz svoje steklenice in pomislil. Nato je nadaljeval:

— Morda bi šlo tako, da bi se patrulja dveh ali treh mož skušala neopaženo pritihotapiti do preklete hišice in tam poskusila z naglim vpadom rešiti nesrečnega človeka.

— Da, to moramo storiti. To moramo storiti, poročnik Dmitrij! je navdušen vzkliknil mali praporščak. Prosim, dovoli mi, da pojdem s patruljo.

— Ne, moj dragi. Nikakor ne. Če bomo kaj takega pokrenili, ostaneš ti vsekakor tu.

— Toda zakaj...

— Ker se tako podjetje lahko izjalovi z osemdeset odstotki gotovosti. Domala gotovo je, da bo patrulja padla rdeči tolpi v roke. In potem bodo z nami storili prav tako, kakor z našim ubogim tovarišem. Razumeš zdaj, mali: če bomo kaj takega res izvedli, bomo to storili sami stari fantje, ki nam že ni toliko več do življenja...

— Pomoooč .. Oh Pomoooč!...

—Ljubi Dmitrij, ljubi poročnik Dmitrij, dovoli vendar, da grem s patruljo. Sodim, da se bojiš, da ne bom dovolj previden... Toda previden znam biti in...

— Ti ostaneš tu pri strojnici pa konec besedi! Mar bi midva, se je zdaj Dmitrij obrnil k meni, mar bi midva poskusila to reč?

Pristal sem.

— Tedaj napraviva tako: Ti praporščak Jura, se splaziš predvsem h Koroševemu oddelku in naprosiš, da se s teboj vrne en mož, da bo ostal tu pri strojnici, dokler naju ne bo nazaj... Če se sploh vrneva. No, kakorkoli. Obenem reci Koroševu, naj še kakih 10 minut obstreljujejo hišico in če nato ne bo napada, naj kake pol ure v presledkih streljajo — toda ne proti hišici. To jim zabiči: nato ne smejo več obstreljevati hišice. Tako, pojdi, in ti, se je obrnil k meni, ti se splazi k oddelku na levi in povej isto!

Obe nalogi sta bili izvršeni. Ko sem se vrnil, je bil tudi Jura že na mestu, a jaz sem od Koroševega oddelka dovedel pomočnika Strojnice na levi in desni so sikale. Samo mi smo molčali, ker nismo hoteli nase obrniti pozornosti sovražnika, ki nas je morda opazoval.

Poročnik Dmitrij in jaz sva oblekla vsak svoj plašč ter si samokres in bajonet pripasala ozko. Zabičala sva malemu praporščaku in novemu pomočniku, naj v primeru novega napada streljata tudi onadva. Midva bova že skušala najti kritje v kakršni koli vdrtini. Nato smo si čvrsto stisnili roke. Poročnik Dmitrij je bratovsko poljubil malega Juro na obe lici. Prav zdelo se mi je, da je praporščak imel solzne oči.

— Če naju ne bodo predčasno opazili, mi je šepetal stari, tedaj bova vpila nasproti rdečim, da sva bila prej pri napadu ranjena in da pripadava njim. Če je tam komaj par mož, bova skušala priplaziti se čim bližje in jih pomoriti. Če pa jih je mnogo, se bova poskušala rešiti z begom. Vsekakor — to mi je Dmitrij posebno zaupno zašepetal v uho, da bi praporščak ne slišal — poslednjo kroglo v samokresu prihraniva vsak zase, če bova videla, da se pred ujetništvom ne moreva več rešiti.

Pogledal je na uro. — Tedaj, na delo!

Previdno sva zlezla iz postojanke in se počasi po trebuhu plazila naprej.

Jezil sem se, da se je moj bajonet obregal ob torbo s samokresom in povzročal tih šumot. Toda prav gotovo se to ni moglo slišati, ker so strojnice na levi in desni za nama neumorno ropotale. Prav gotovo se rdeči niso upali pogledati iz svojih postojank, dokler so naši streljali. Enako je bilo prav gotovo, da so po našem neprekinjenem streljanju sodili, da nekaj pripravljamo in so najbrž pričakovali napada. Česa takega, kar sva midva z Dmitrijem pravkar pokrenila, pa se najbrž niso nadejali. Saj to se je zdelo uprav blazno podjetje. In samo zato, ker se je zdelo skrajno lahkomiselno, je bilo nekaj upa na uspeh.

Mučeniškega tovariša nisva čula nič več. Vprašal sem se s strahom, ali je morda že dotrpel in mu mnogo prepozno prihajava na pomoč. Na drugi strani pa sem preudaril, da rdeči zdaj gotovo mislijo le na to, da bi se varovali pred našimi kroglami in so pri tem pozabili na mučenje našega tovariša. Rdeči vragi vendar niso mogli vedeti, da hišica zdaj na enkrat cele pol ure ne bo obstreljevana... Vse to sem premišljeval čisto mehanično. Deloma brez vsakega zanimanja. Kajti vsa moja čuvstva so bila osredotočena na to, da izkoristim vsako vdolbino v zemlji in da se zavarujem pred morebitnim opazovanjem sovražnika. Obenem sem se moral varovati, da bi povzročil kak šum in pri tem mi je seveda mnogo pomagal mehki, debeli sneg Toda sneg je imel tudi svojo slabo stran za naju. Z glavo sva ga morala razrivati in pri tem se nama je vjedal v oči in nos in nama je zlezel često tudi pod uniformo kar naju je zelo oviralo. Ne morete si predstavljati, kako važne so take malenkosti pri takem podjetju, ki se opira na skrajno osredotočenje živčevja. Ta sneg mi je zdaj pa zdaj omajal pogum in često se mi je vzdramila želja, da bi zašepetal staremu: »Pojdi, splaziva se zopet nazaj, najin načrt je itak brezupen in najbrž je tudi najin mučeniški tovariš že izdihnil«... Veter, ki je prej vel prav slabo in v velikih presledkih, je zdaj postajal močnejši ter je preko ravnine raznašal cele oblake finega snežnega prahu. Ti oblaki so nama od časa do časa onemogočali ves razgled, obenem pa so naju varovali pred sovražnikovim opazovanjem.

(Nadaljevanje 23. februarja).

Pesnikova pretkanost

V Norimbergu je svoje dni živel pesnar Pfinzing, ki je pozno zvečer, vrnivši se s potovanja, naletel na zaklenjena mestna vrata. Čuvaj mu navzlic prošnjam ni maral odpreti. Pfinzing mu je moral obljubiti pol zlatnika nagrade, če naj bi mu dovolil vstopiti. S težkim srcem je odrinil dukat, a bilo je tema in umiral je od glada. Čuvaj je vzel denar in ga vrgel v svoj mošnjiček, potem odpahnil zasunek in spustil ubogega pesnika noter. Toliko da je ta storil nekaj korakov, se je že vrnil in naznanil stražniku, da mu je med trkanjem na onem kraju zida padla na tla dragocena knjiga. Ganjen ob velikodušni napitnici, čeprav neprostovoljni, je stražnik odhitel, da bi poiskal izgubljen snopič. Komaj je bil zunaj, je Pfinzing zaloputnil vrata in zataknil zapah. Vse prošnje stražarjeve so bile bob ob steno. Pfinzing je zahteval nazaj svoj trdnjak; ako ga ne dobi, ostanejo vrata zatvorjena. Čuvar se je naposled vdal, porinil zlatnik pod vrati, pesnik mu je odprl in čim urneje pobral šila in kopita.

Pristopajte k Vodnikovi družbi

CENE MALIM OGLASOM:

Za oglase, ki služijo v posredovalne in socialne namene občinstva vsaka beseda 50 par. Če naj pove naslov Oglasni oddelek »Jutra«, je plačati posebno pristojbino 2 Din. Če pa je oglas priobčen pod šifro je plačati pristojbino za šifro 3 Din. Telefonske številke: 2492, 3492

Mali oglasi

Kdor hoče da se mu pošlje po pošti naslov ali kako drugo informacijo tičočo se malih oglasov naj priloži v znamkah sicer ne bo prejel odgovora! **2 Din**

CENE MALIM OGLASOM:

Ženitve in dopisovanja ter oglasi trgovskega in reklamnega značaja: vsaka beseda 1 Din. Najmanjši znesek 10 Din. Pristojbina za šifro 5 Din. Vse pristojbine je poslati obenem z naročilom, sicer se oglasi ne priobčujejo. Št. ček. rač. pri Pošt. hranilnici v Ljubljani, 11842.

Službo dobi

Kamnoseškega vajenca sprejmem takoj po dogovoru. Josip Lukšič. Kandija . Novo mesto. 4906 1

Učenca zdravega, krepkega, nadarjenega, dobrega računarja, z veseljem do trgovine, poštenih staršev, sprejmem takoj v veliko trgovino z mešanim blagom. Ponudbe s spričevalom in sliko je poslati na naslov: Jurej Sterk. Vinica pri Črnomlju. 5650-1

Zaslužek

1000 Din zaslužka lahko imate dnevno, brez strokovnega znanja — če pošljete svoj polni naslov in znamko za odgovor. — Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod značko »Lep zaslužek«. 5445-3

Pouk

Profesor poučuje zasebno slovenščino, češčino, nemščino, francoščino. — Prevzame tudi instrukcije za vse srednješolske predmete in pripravlja privatiste za srednješolske izpite. Uspeh zajamčen. — Naslov v oglasnem oddelku »Jutra« 5687-4

Čamernikova šoferska šola Ljubljana, Dunajska c. 36 (Jugo-Auto). Prva oblast koncesijonirana. — Prospekt zastonj Pišite ponji 251

Prodam

Mlinarji pozor! Prodam mlinsko opremo: valjar, kamna, jermena, triercilinder, železje itd. Naslov: Ivanka Resman. Dvorska vas, pošta Lesce. Na željo pošljem točen ops predmetov. 5641-6

Smuči hycori skoraj nove, zelo poceni prodam. Naslov pove ogl. oddelek »Jutra«. 7705-14

Stanovanja

Stanovanje samsko, obstoječe iz dveh neopremljenih parketiranih sob ter kopalnice v centru iščem s 1. majem. Ponudbe pod »Samski inženjer« na oglasni oddelek »Jutra«. 5633-23

Sobe

Kot sostanovalca k mirnemu gospodu sprejmem gospoda takoj ali po dogovoru. Naslov: Subičeva ulica 3, pritličje, levo. 5548-23

Opremljeno sobo s štedilnikom ali z gašperčkom preprosto, iščem za takoj. Naslov v oglas. oddelku »Jutra«. 5634-23

Živali

Krotke srne samce kupi Import živali na Bledu. 5643-27

Obrt

Uniforme Dežne plašče. vse potrebščine v zalogi Simon Klimanek, Selenburgova 6. 106

Vulkaniziranje avtoplaščev vseh dimenzij izvršuje najsolidneje I. slovenska parna vulkanizacija gumija Peter Skafar, Rimska cesta št. 11. 7736-30

Najboljša reklama ki zraven nese še lep dohodek, je na vsak način lepa f o t o g r a f i j a Vašega kraja — vasi, trga, mesta, letovišča. Vaše trgovine, gostilne, restavracije, obrti, trafike itd. — Pišite šeč danes za prospekte in cenik na tvornico fotografskih razglednic in slik: Lojze Smuc. Ljubljana VII. Aleševčeva ulica 26. 98

Amaterska dela (razvijanje in kopiranje) in foto-material je najcenejši pri foto Joške Smuc Wotfova 12. podružnica Bled

Posest

Ugodna prilika Lokal s parcelo 203 m² v glavnem centru mesta Črnomelj prodam ali oddam tudi v najem. Ima izložbeno okno, vhod na glavno cesto, širok 5 m, dolg 6 m. Pripravna parcela za zidanje trgovske hiše ali drugo podjetje. prodam po ugodni ceni. Pojasnila daje g. Janko Weiss gostilničar v Črnomlju. 5651-20

Najlepša parcela v Lescah pri Bledu, ob glavni cesti in železnici, z elektriko in vodovodom naprodaj skupno ali parcelirano. Ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Stavbna parcela«. 5180-20

Lokali

Trgovske lokale večje in manjše, na zelo prometni točki, blizu glavne pošte in kolodvora oddam takoj ali z marcem. Elektrika, telefon, vodovod in deloma tudi plin upeljano. Pismene ponudbe na oglas. oddelek »Jutra« pod šifro »Na prometni točki«. 5489 19

Razno

Telefon 2059 Premog suha drva Pogačnik, Bohoričeva ul. 5

Kompletne maske po 150 Din nudi samo atelje Miss, Mestni trg 25 3002-13

Kdor posodi trgovki 30.000 Din, mu do izplačila odstopim neomejeno osebno

Psa volčje pasme kupim takoj. Biti mora dober čuvaj. — Viktor Mihelčič, Kranj, Savsko predmestje 59. 5640-27

Lepo sobo parketirano, separirano, v centru oddam za 1. marec. Naslov v ogl. oddelku »Jutra«.

Učiteljica srednjih let, z urejenim gospodinjstvom, bi poročila učitelja, ki si želi dobro tovarišico in ženo. — Uprav. mesto kmalu prosto. Dopise pod značko »Milka« na podruž. Jutra v Mariboru. 5507-25

Nova slovenska knjiga!

Josip Fr. Knafelič: TRI ROŽE

pravkar izšla.

Velezanimive zgodbe znanega in priljubljenega pripovednika.

Dobite jo v upravi »Jutra« in v vseh knjigarnah.

Cena Din 30.—, vez. Din 42.—.

Ako vas muči protin in trganje, otrplost in krči v žilah, zbadanje in slabosti v udih vzemite popolnoma neškodljivo že davno preizkušeno sredstvo

Rheusanal

Dobiva se v vseh lekarnah in pri edinem izdelovatelju

Apot. ARKO, Zagreb

Nova številka ilustrovane tedenske revije

„Življenje in svet“

je izšla

Dobi se v vseh trafikah. Cena 2 Din.

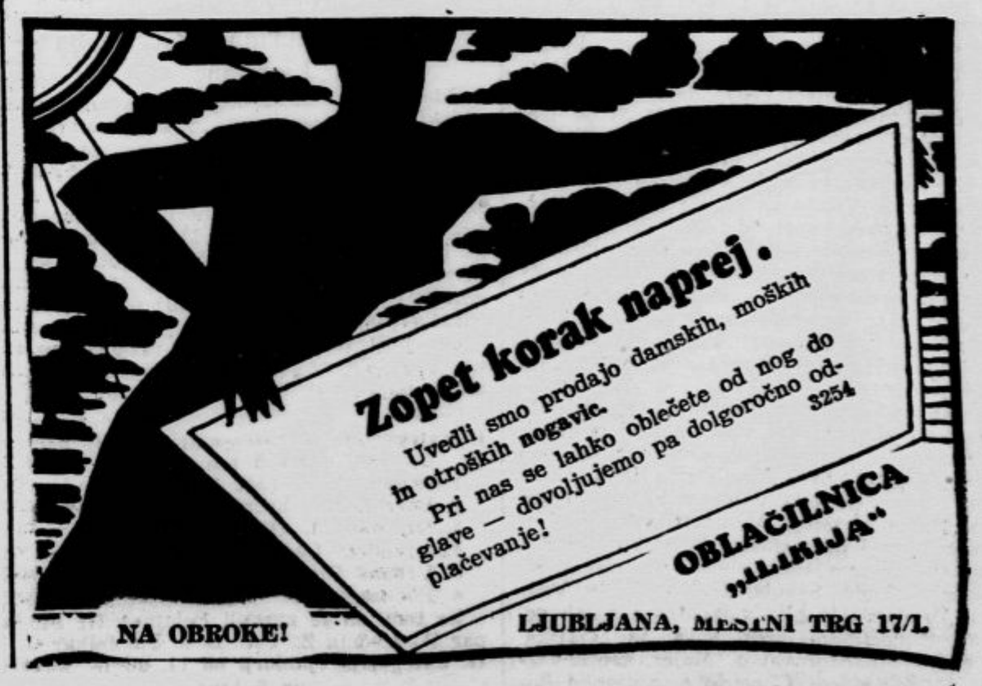

Izdaja za konzorcij »Jutra« Adolf Ribnikar, urejuje Ivan Podržaj, tiska »Narodna tiskarna d. d.«, njen predstavnik Fran Jezeršek; vsi v Ljubljani.